

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΩΣ ΒΑΣΙΚΟΣ ΚΟΡΜΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:

ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΑΜ:2005150

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2011

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή εργασία μου, νιώθω υποχρέωση να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κο Αλεξόπουλο Ανδρέα για την πολύτιμη βοήθειά του και την υποστήριξή του όλο αυτό το διάστημα.

Επίσης ευχαριστώ την κα Αγγελική Λεβέντη Υπεύθυνη Διοικητικού Τμήματος Δ.Ε.Υ.Α. Αμαλιάδος, τον κο Χρήστο Παπαγεωργίου Διευθυντή Δ.Ε.Υ.Α. Αμαλιάδος, την κα Μαρία Μπερέτη Καθηγήτρια Φιλόλογο 1ου Γυμνασίου Λαυρίου και Υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης του Γυμνασίου, την κα Δέσποινα Μπαλόπητα Υπεύθυνη Διοικητικού Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου και τον κο Μανώλη Μπίσδα Πρόεδρο Νομικού Προσώπου Θεορικού.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένειά μου για την αμέριστη συμπαράσταση τους και αγάπη που μου δείχνουν καθημερινά.

Φωτοπούλου Δήμητρα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	ii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.....	3
1.1 Η έννοια του πολιτισμού.....	3
1.2 Είδη πολιτισμού.....	4
1.3 Ο πολιτισμός ως πόλος τοπικής ανάπτυξης	5
1.4 Πολιτιστική δραστηριότητα	6
1.5 Πολιτιστική πολιτική.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.....	10
2.1 Πολιτιστική πολιτική Ε.Ε.	10
2.2 Το πρόγραμμα CULTURE (Πολιτισμός).....	11
2.3 Πολιτιστικές πρωτεύουσες	12
2.4 Η νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	14
3.1 Ιστορική αναδρομή.....	14
3.2 Υπουργείο Πολιτισμού	17
3.3 Δομή των πολιτιστικών οργανισμών.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Τ.Α.....	20
4.1 Εισαγωγικά στοιχεία.....	20
4.2 Οι επιδιωκόμενοι σκοποί στον τομέα του πολιτισμού	22
4.3 Ζητήματα πολιτισμού στην Τοπική Αυτοδιοίκηση	23
4.4 Πολιτισμός – κοινωνικό αγαθό	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΤΟ ΛΑΥΡΙΟ	27
5.1 Γενικά	27
5.2 Πληθυσμός Δήμου Λαυρεωτικής.....	29
5.2.1 Σύνθεση του πληθυσμού κατά ηλικιακές ομάδες	30
5.2.2 Κατανομή πληθυσμού κατά εκπαιδευτικό επίπεδο	32
5.2.3 Αριθμός νοικοκυριών και μέλη	34
5.3 Αγορά Εργασίας Δήμου Λαυρεωτικής	35
5.3.1 Απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	40
5.3.2 Ανεργία	42
5.4 Οι υπηρεσίες του Δήμου	43
5.5 Ιστορικά μέρη στον Δήμο Λαυρεωτικής.....	44
5.6 Άσκηση πολιτιστικής πολιτικής Δήμου Λαυρεωτικής.....	48
5.6.1 Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λαυρεωτικής	48
5.6.1.1 Σκοπός.....	49
5.6.2 Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου.....	49
5.6.2.1 Οι στόχοι και ο ρόλος του Πάρκου.....	50
5.6.2.2 Πολιτιστικές εκδηλώσεις	53
5.6.3 Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Λαυρεωτικής	55
5.6.3.1 Αντικείμενο οργανισμού.....	56
5.6.3.2 Προσωπικό οργανισμού.....	58
5.6.3.3 Κτιριακή υποδομή	58
5.6.4 Φιλαρμονική Δήμου Λαυρεωτικής	59
5.6.4.1 Δραστηριότητες.....	59
5.6.4.2 Προσωπικό.....	60
5.6.4.3 Υποδομή.....	60
5.6.5 "Κενταύρια"	61
5.7 Προσπάθειες οικονομικής ανάκαμψης του Δήμου.....	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο Η ΕΡΕΥΝΑ.....	64
6.1 Μεθοδολογία έρευνας.....	64
6.2 Προσωπική συνέντευξη	65
6.3 Έρευνα για τον Δήμο Λαυρεωτικής.....	73
6.3.1 Στοιχεία του ερωτώμενου	74
6.3.2 Πολιτιστικές δράσεις που παρακολουθούν οι δημότες	80
6.3.3 Πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής.....	83

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	92
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	94
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	96
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	A- 1 -
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ	B- 1 -

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας πολιτικής για τον πολιτισμό είναι και αναντικατάστατος και αναγκαίος. Η τοπική αυτοδιοίκηση, ο Δήμος, οφείλει να δημιουργεί και να υποστηρίζει τις απαραίτητες υποδομές ενός ευρύτατου δικτύου λειτουργίας και παραγωγής στοιχείων πολιτισμού, που περιλαμβάνει σχολεία πάσης φύσεως, βιβλιοθήκες, μουσεία, θεατρικούς-συναυλιακούς χώρους, αρχεία, χώρους κινηματογράφου, αρχαιολογικούς χώρους κ.λπ. Οφείλει να διασφαλίσει ένα οργανωμένο πλαίσιο μέσα από το οποίο τόσο οι καθιερωμένες μορφές τέχνης, όσο και οι πειραματικές, αλλά και οι ερασιτεχνικές, θα μπορέσουν να αναπτυχθούν ελεύθερα.

Στόχος της εργασίας αποτελεί η ανάδειξη της πολιτιστικής δραστηριότητας του Δήμου Λαυρεωτικής. Γι' αυτό τον λόγο πραγματοποιήθηκε έρευνα τόσο σε φορείς του Δήμου, όσο και σε δημότες του Δήμου.

Η παρούσα εργασία αποτελείται από τα εξής έξι κεφάλαια:

- Στο Πρώτο Κεφάλαιο αναλύεται η έννοια του πολιτισμού. Πιο συγκεκριμένα αναλύονται οι ορισμοί του πολιτισμού, οι προσεγγίσεις του όρου, καθώς και τα είδη του. Επιπλέον περιγράφεται ο πολιτισμός ως πόλος της τοπικής ανάπτυξης και αναλύονται οι έννοιες Πολιτιστική δραστηριότητα και Πολιτιστική πολιτική.
- Στο Δεύτερο Κεφάλαιο αναλύεται η σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον πολιτισμό. Περιγράφεται η Πολιτιστική πολιτική της Ε.Ε, το πρόγραμμα CULTURE (Πολιτισμός), καθώς και οι Πολιτιστικές πρωτεύουσες.
- Στο Τρίτο Κεφάλαιο αναλύονται περιγράφεται η Ελληνική άσκηση πολιτιστικής πολιτικής. Τι ρόλο παίζει σε αυτό το υπουργείο Πολιτισμού και ποιες είναι οι δομές των πολιτιστικών οργανισμών της Ελλάδας.

- Στο Τέταρτο Κεφάλαιο περιγράφεται η σχέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τον πολιτισμό. Ποιοι είναι οι επιδιωκόμενοι σκοποί στον τομέα του πολιτισμού, και ποια τα ζητήματα πολιτισμού στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Στο Πέμπτο Κεφάλαιο περιγράφεται ο Δήμος Λαυρεωτικής. Πιο συγκεκριμένα γίνονται αναφορές στον πληθυσμό του Δήμου, στην αγορά εργασίας του Δήμου, στις υπηρεσίες του και στα ιστορικά του μέρη. Το υπόλοιπο μέρος του κεφαλαίου ασχολείται με την άσκηση πολιτιστικής πολιτικής του Δήμου Λαυρεωτικής.
- Στο Έκτο και τελευταίο Κεφάλαιο παρουσιάζεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε με σκοπό να γίνει γνωστή η άποψη των δημοτών του Λαυρίου για την πολιτιστική πολιτική που ασκεί. Η έρευνα αποτελείται από δύο σκέλη. Στο πρώτο σκέλος παρουσιάζονται οι δύο συνεντεύξεις που πήρε η σπουδάστρια Φωτοπούλου Δήμητρα από την κα Δέσποινα Μπαλόπητα, Υπεύθυνη Διοικητικού, Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου και από τον κο Μανώλη Μπίσδα, Πρόεδρο Νομικού Προσώπου Θεορικού. Στο δεύτερο σκέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε 36 δημότες με την συμπλήρωση ερωτηματολογίου.
- Τέλος παραθέτονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1.1 Η έννοια του πολιτισμού.

«Πολιτισμός είναι το σύνολο των υλικών και πνευματικών φαινομένων που χαρακτηρίζουν μια κοινωνική ομάδα ή ένα έθνος, η συνολική κοινωνική κληρονομιά μιας ομάδας ανθρώπων ή του ανθρώπινου είδους ως συνόλου, δηλαδή, η γλώσσα, οι ιδέες, οι πεποιθήσεις, τα έθιμα, οι κώδικες συμπεριφοράς και ηθικής, οι θεσμοί και οι μορφές οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης, η τέχνη, η πνευματική δημιουργία γενικότερα, καθώς και τα εργαλεία, τα μέσα παραγωγής, η τεχνική και η τεχνολογία, κληρονομιά της οποίας η συνέχεια και η ανάπτυξη εξαρτώνται από την ικανότητα του ανθρώπου να μαθαίνει και να μεταβιβάζει τις γνώσεις του στις επόμενες γενεές, το σύνολο των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της συμπεριφοράς ενός ατόμου τα οποία διαφοροποιούνται από άτομο σε άτομο»¹.

Από την πλευρά της κοινωνιολογίας, η έννοια του πολιτισμού ερμηνεύτηκε και ως στοιχείο κοινωνικής συνοχής. Είναι ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στα μέλη της κοινωνίας και ο ίδιος αποτελεί την συλλογική τους ταυτότητα. Χωρίς τον πολιτισμό δεν μπορεί να επιτευχθεί η αναγνώριση, η ένταξη και η συμμετοχή των ατόμων μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Με αυτόν τον τρόπο τα άτομα κατορθώνουν να έχουν την ατομική τους ταυτότητα και ταυτόχρονα να εντάσσονται και να λειτουργούν μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Υπάρχει συνοχή, ομαλή συμβίωση και ισορροπία ανάμεσα στα άτομα κι αυτό είναι κατόρθωμα του ίδιου του πολιτισμού και των κανόνων που έχουν επιβληθεί βάσει εκείνου.

Έτσι, ως «πολιτισμός» ορίζεται «η μεγάλη ροή ανθρώπων, πραγμάτων και λέξεων διαχρονικά, μέσα στη ιστορία της ανθρωπότητας, τα συμπλέγματα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, των προϊόντων τους, των ανθρωπίνων σκέψεων, των ανθρωπίνων

¹ «Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας», Εκδόσεις Πάπυρος Larousse Britannica , Αθήνα 2008.

κατακτήσεων, σε μια πολύ μεγάλη χρονική διάρκεια, σ' ένα πολύ μεγάλο χωρικό επίπεδο»².

1.2 Είδη πολιτισμού.

Όσον αφορά τον «πολιτισμό» παρατηρούνται διάφορα είδη διαχωρισμού. Σ' ένα αρχικό, οριζόντιο διαχωρισμό του βασικού συνόλου των επιμέρους πολιτιστικών κατηγοριών (εννοιών) μπορούν να θεωρηθούν δύο μεγάλα υποσύνολα³:

- εκείνο του «**υλικού πολιτισμού**» (civilization), που περιλαμβάνει τα υποσύνολα επιστήμη, τεχνολογία κ.λπ., και
- του «**πνευματικού πολιτισμού**» (culture), που περιλαμβάνει τα υποσύνολα τέχνη, θρησκεία, παιδεία, φιλοσοφία κ.λπ. Βέβαια και εδώ τα όρια διαχωρισμού ανάμεσα στα δύο υποσύνολα δεν μπορούν να καθοριστούν με απόλυτη σαφήνεια. Το ίδιο συμβαίνει και με τα μικρότερα υποσύνολα, που μολονότι φαίνονται αρκετά καθορισμένα εννοιολογικά, στις ακραίες λειτουργίες τους συχνά συγχέονται και επικαλύπτονται.

Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο διαχωρίζεται το βασικό πολιτιστικό σύνολο είναι οι *γεωγραφικές, εθνικές και φυλετικές ενότητες*, τονίζοντας έτσι τον εθνοκεντρικό χαρακτήρα του πολιτισμού. Για παράδειγμα, τα μεγάλα σύνολα όπως του ασιατικού, ευρωπαϊκού ή του αμερικανικού πολιτισμού χωρισμένα και αυτά σε υποσύνολα. Ένας άλλος διαχωρισμός είναι ο *κάθετος*, ο οποίος μοιάζει να βασίζεται στα εξελικτικά στάδια του πολιτισμού είναι εκείνος που μας δίνει σύνολα όπως παλαιολιθικός πολιτισμός, νεολιθικός πολιτισμός, αρχαίος πολιτισμός, μεσαιωνικός πολιτισμός κ.λπ.

² Μπιτσάνη, Ε., (2004), «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη», Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα 2004.

³ Μπιτσάνη, Ε., (2004), «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη», Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα 2004.

1.3 Ο πολιτισμός ως πόλος τοπικής ανάπτυξης.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τοπική ανάπτυξη είναι μία διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης η οποία οδηγεί σε βελτίωση του επιπέδου ζωής του τοπικού πληθυσμού και η οποία έχει οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική-διοικητική διάσταση. Η στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης αντιμετωπίζει κάθε τοπική κοινωνία ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας, της δομής και λειτουργίας του παραγωγικού συστήματος, της αγοράς εργασίας και των χαρακτηριστικών που προσδιορίζουν την τοπική κουλτούρα.

Η έννοια της τοπικής ανάπτυξης είναι πολυδιάστατη και περιλαμβάνει τόσο οικονομικές, όσο και κοινωνικές παραμέτρους. Κύριος στόχος της πολιτικής του κάθε δήμου είναι η τόνωση του κοινωνικού κεφαλαίου της περιοχής, η οποία στηρίζεται στην καλλιέργεια κοινωνικής εμπιστοσύνης και στην ενίσχυση των τοπικών φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής.⁴

Οφείλουμε μια ιστορική διερεύνηση όλων των στοιχείων που χαρακτήρισαν την εξέλιξη της και μια προσεκτική αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων που αναπτύχθηκαν προκειμένου ο θεσμός αυτός να μπορεί να ενσαρκώνει διαχρονικά την έννοια της αποκεντρωμένης ανάπτυξης, να μπορεί να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και να διατηρεί χαλαρή την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση.

Θα πρέπει να δημιουργείται ένα κατάλληλο προγραμματικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορεί η επιχείρηση μιας τοπικής παραγωγικής πρωτοβουλίας να εξασφαλίζει την αναγκαία ευρύτερη υποδομή (προσπέλαση, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό) ή ευνοϊκό επιχειρησιακό περιβάλλον, στοιχεία απαραίτητα για την βιωσιμότητα της.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση συμβάλλει στην δημιουργία του απαραίτητου κοινωνικού εξοπλισμού που είναι η βασικότερη ίσως προϋπόθεση για την ανάπτυξη των τοπικών πρωτοβουλιών.⁵

⁴ Παπατόλιας, Α., (2009), «Δώσαμε νέα πνοή στην νομαρχία», *Εφημερίδα «Θεσσαλική Ηχώ»*, 15 Νοεμβρίου.

⁵ Ρηνιός, Σ., (2009), «Τοπική Αυτοδιοίκηση & Τοπική Ανάπτυξη», *Εφημερίδα «Πρόοδος»*, 16 Οκτωβρίου, Ρόδος.

Η μερική αυτοδιαχείριση που βασίστηκε διαχρονικά σε μια πρωτόγνωρη κοινωνική συμμαχία επέτρεψε να αναπτυχθούν και τομείς όπου οι κοινωνικές ανάγκες θα παρέμεναν ανικανοποίητες χωρίς τη συνδρομή της αυτοδιοίκησης. Κοινωνικές, πολιτιστικές, και αθλητικές πρωτοβουλίες αναλήφθηκαν χάρις την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θεσμοί διασώθηκαν, ήθη και έθιμα διαωνίστηκαν και ο λαϊκός πολιτισμός μας παραμένει πηγή πλούτου, γιατί ακριβώς ο Δήμος μπορεί και παρεμβαίνει.

Θέλοντας λοιπόν να συνδέσουμε τον πολιτισμό με την ανάπτυξη, διαπιστώνουμε από τα παραπάνω ότι πολιτιστική ανάπτυξη είναι η διαδικασία ποιοτικής αναβάθμισης της ζωής των κατοίκων μιας συγκεκριμένης περιοχής, η οποία βασίζεται τόσο στην συμμετοχή των πολιτών – κατοίκων όσο και στο υπάρχον πολιτιστικό φαινόμενο της περιοχής⁶.

1.4 Πολιτιστική δραστηριότητα.

Η *πολιτιστική δραστηριότητα* αποτελεί το θεμέλιο της πολιτιστικής ανάπτυξης και επιπλέον, αποτελεί μέρος ενός καλά οργανωμένου κράτους, περιφέρειας ή πόλης. Σύμφωνα με εκθέσεις αρμόδιων επιτροπών που έχουν συσταθεί στη χώρα τα τελευταία χρόνια, για να ενταχθούν οι πολιτιστικές δραστηριότητες στις αρμοδιότητες ενός κράτους πρέπει να διαθέτουν κάποιες προϋποθέσεις⁷:

- Η γνώση για τους πολιτιστικούς πόρους και δραστηριότητες κάθε μορφής θα πρέπει να επαρκής και συνολική, καθώς και ότι αφορά την πολιτιστική κληρονομιά και να υπάρχει η δυνατότητα διαφύλαξής της και αποκατάστασή της.
- Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για ότι αφορά τον πολιτιστικό κλάδο.
- Η δυνατότητα αντιμετώπισης των ελλείψεων που αφορά το ανθρώπινο δυναμικό.

⁶ Τζανίκα Ευθυμία, Βανδώρου Αργυρώ, (2004), Πτυχιακή εργασία με θέμα «Διαδικασία Τοπικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης το παράδειγμα του Δήμου Λευκάδας», Καλαμάτα, Ιούνιος 2004, σελ. 15-16.

⁷ Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε., Χαμπούρη – Ιωαννίδου, Α., (2002), «Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

- Να υπάρχει κρατική ενίσχυση για την μέση και ανώτατη καλλιτεχνική εκπαίδευση.
- Η συνεχής αναβίωση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Ουσιαστική αντιμετώπιση της κρίσης που περνάει αλλά και πρόκειται να περάσει η σύγχρονη ελληνική καλλιτεχνική και πνευματική δημιουργία λόγω του ανταγωνισμού της εμπορικής παραγωγής.
- Η ισότιμη κατανομή των δραστηριοτήτων καθώς και των πόρων τους ώστε να μην γίνεται διάκριση ανάμεσα στην πρωτεύουσα και την περιφέρεια.
- Δυνατότητα της προβολής της πολιτιστικής δραστηριότητας στο εσωτερικό της χώρας αλλά και στο εξωτερικό με την ενίσχυση των μέσων ενημέρωσης από το κράτος.

Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, «*πολιτιστική δραστηριότητα*» είναι η σωστή και επαρκής επικοινωνία των καταναλωτών και χρηστών με τα πολιτιστικά αγαθά και η ορθή αξιοποίησή τους. Η επικοινωνία αυτή είναι μια μορφή κοινωνικού γεγονότος και θα μπορούσε να ενταχθεί στα κοινωνικά φαινόμενα. Η οργάνωση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων παίζει τον πρωτεύοντα ρόλο στην πνευματική καλλιέργεια και ανάπτυξη των μελών μιας κοινωνίας. Έχουν σημαντική αξία αυτές οι δραστηριότητες και αυτό στην Αρχαία Ελλάδα είχε γίνει κατανοητό, εξού και ο θεσμός της «χορηγίας», δηλαδή, της οικονομικής αλλά και οποιαδήποτε άλλης μορφή ενίσχυσης από τον χορηγό των πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Η πολιτιστική πολιτική ασκείται από το κράτος μέσα σε ένα πλαίσιο συνομιλιών και συσχετισμών και όχι σε ένα κοινωνικό κενό από μια απρόσωπη εξουσία⁸. Από τη μια πλευρά, η πολιτική ηγεσία και η δημόσια διοίκηση είναι οι παράγοντες που διαμορφώνουν και ασκούν καταρχήν αυτή την πολιτική. Από την άλλη πλευρά, βρίσκονται οι δημιουργοί, οι κοινωνικοί συνομιλητές, δηλαδή οι πολιτιστικοί φορείς και

⁸ Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε., Χαμπούρη – Ιωαννίδου, Α., (2002), «Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

σύλλογοι, οι συνδικαλιστές, οι διανοούμενοι, τα Μ.Μ.Ε. και η αγορά. Είναι φανερό ότι με βάση αυτή την θεωρία, το κράτος δημιουργεί τις δομές στο πλαίσιο των οποίων αναπτύσσεται δράση και δημιουργικότητα.

1.5 Πολιτιστική πολιτική.

Η *Πολιτιστική πολιτική* είναι «ένα σύστημα σκοπών, μέσων και φορέων που συνδυάζονται σε ένα πρόγραμμα για να επιτύχουν την γνώση την ενίσχυση και διάδοση του πολιτιστικού φαινομένου μιας κοινότητας μια δεδομένη χρονική στιγμή»⁹.

Η UNESCO ορίζει την πολιτιστική πολιτική ως «ένα σύνολο κοινωνικών πρακτικών, συνειδητών και διακριβωμένων, παρεμβάσεων ή μη παρεμβάσεων, με στόχο την ικανοποίηση κάποιων πολιτιστικών αναγκών με την υπέρτατη δυνατή χρήση όλων των υλικών και ανθρώπινων πόρων, που μια δεδομένη κοινωνία διαθέτει σε μίαν ορισμένη χρονική στιγμή»¹⁰. Η πολιτική αυτή πρέπει να καθορίζει κάποια κριτήρια της πολιτιστικής ανάπτυξης και να συνδέει τον πολιτισμό με τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη.

Σύμφωνα δε με έναν περιεκτικότερο ορισμό, πρόκειται για ένα σύστημα σκοπών, μέσων και φορέων που συνδυάζονται σε ένα πρόγραμμα για να επιτύχουν τη γνώση, την ενίσχυση και τη διάδοση του πολιτιστικού φαινομένου μιας κοινότητας για μια δεδομένη χρονική περίοδο.

Η *πολιτιστική πολιτική* αφορά όλο και περισσότερο στην επίτευξη αποτελεσμάτων που σχετίζονται με την αντίληψη του πολιτισμού ως διαδικασίας, η οποία δεν είναι δυναμική, ευέλικτη και κατά περίπτωση, αλλά γραμμική και συνδεδεμένη με ένα σύνολο σαφώς διατυπωμένων πολιτικών και κυβερνητικών στόχων. Η σαφήνεια, η επιτευξιμότητα, η δυνατότητα μέτρησης των αποτελεσμάτων, ο χρονικός προσδιορισμός και η ρεαλιστική διατύπωση των στόχων θεωρούνται εκ των ων ουκ άνευ.

⁹ Ψαρρού, Μ., (2010), «Η Πολιτιστική Πολιτική στην Ελλάδα σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης», <http://mariapsarrou.blogspot.com>, 17/12/2010

¹⁰ Ανακτήθηκε από: www.unesco.org

Ορισμένοι υποστηρίζουν μάλιστα ότι μια πολιτιστική πολιτική προκειμένου να στεφθεί με επιτυχία, θα πρέπει να διαμορφώνει σαφή αντίληψη περί πολιτισμού. Με άλλα λόγια, στο πλαίσιο μιας πολιτιστικής πολιτικής, ο πολιτισμός πρέπει σίγουρα να σημαίνει κάτι, αλλά δεν πρέπει να σημαίνει τα πάντα¹¹.

Οι κύριοι σκοποί της πολιτιστικής πολιτικής σχετίζονται με την συντήρηση, προώθηση και διάδοση των πολιτιστικών αγαθών, πρέπει να είναι συλλογική, αντικειμενική ώστε να επέλθει η πολιτιστική αναβάθμιση τόσο των πολιτών όσο και της Χώρας. Η πραγματοποίηση των σκοπών της συνδέεται άρρηκτα με την ποιότητα των μέσων που χρησιμοποιούνται τα οποία μπορούν να αποτελούν και τους πολιτιστικούς πόρους μια περιοχής ή μιας χώρας. Τα μέσα αυτά είναι η αξιοποίηση των πολιτιστικών προτύπων, του πολιτιστικού χρόνου, των μέσων επικοινωνίας καθώς και της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος και τέλος η πολιτιστική υποδομή.

¹¹ Ψαρρού, Μ., (2010), «Η Πολιτιστική Πολιτική στην Ελλάδα σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης», <http://mariapsarrou.blogspot.com>, 17/12/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Ευρώπη είναι υπερήφανη για την πολιτιστική της πολυμορφία. Μπορεί η γλώσσα, η λογοτεχνία, το θέατρο, ο χορός, οι εικαστικές τέχνες, η αρχιτεκτονική, η χειροτεχνία, ο κινηματογράφος και οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές να προέρχονται κάθε φορά από μια συγκεκριμένη χώρα ή περιφέρεια, εκπροσωπούν όμως την κοινή πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση σκοπεύει να διαφυλάξει και να στηρίξει αυτή την πολυμορφία και να την καταστήσει προσιτή σε άλλους¹².

Οι στόχοι αυτοί διατυπώθηκαν στη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992, η οποία αναγνώρισε επίσημα για πρώτη φορά την πολιτιστική διάσταση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Όμως οι πρωτοβουλίες στο χώρο του πολιτισμού είχαν αρχίσει νωρίτερα. Για παράδειγμα, το επιτυχημένο πρόγραμμα επιλογής κάθε χρόνο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης, το οποίο άρχισε το 1985.

2.1 Πολιτιστική πολιτική Ε.Ε.

Οι κλάδοι πολιτιστικής δραστηριότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση - κινηματογράφος και οπτικοακουστικά μέσα, εκδόσεις, μουσική και χειροτεχνία - αποτελούν επίσης σημαντικές πηγές εισοδήματος και απασχόλησης, καθώς απασχολούν περισσότερα από 7 εκατομμύρια άτομα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει προγράμματα στήριξης για ορισμένους πολιτιστικούς κλάδους, ενθαρρύνοντάς τους να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν η ενιαία αγορά και οι ψηφιακές τεχνολογίες. Φροντίζει επίσης για τη δημιουργία ενός δυναμικού περιβάλλοντος για τις βιομηχανίες αυτές περιορίζοντας τη γραφειοκρατία, εξασφαλίζοντας ευκολότερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, στηρίζοντας

¹² Ανακτήθηκε από: http://europa.eu/pol/cult/index_el.htm

τα ερευνητικά προγράμματα και ενθαρρύνοντας τη συνεργασία με εταίρους εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση συμπεριλαμβάνει την πολιτιστική διάσταση σε πολλές άλλες πολιτικές, όπως στην εκπαίδευση (π.χ. εκμάθηση γλωσσών), την επιστημονική έρευνα, τη στήριξη τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, καθώς και την κοινωνική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Σο πλαίσιο της περιφερειακής της πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί μουσικά σχολεία, αίθουσες συναυλιών και στούντιο ηχογράφησης. Χρηματοδότησε επίσης την ανακαίνιση ιστορικών θεάτρων όπως του Teatro del Liceu στην Βαρκελώνη και της όπερας Fenice στη Βενετία που καταστράφηκαν από πυρκαγιά το 1994 και το 1996 αντίστοιχα.

Στις κατευθυντήριες γραμμές της για το Περιφερειακό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να προωθήσουν την πολιτιστική ανάπτυξη σε φτωχότερες περιφέρειες για να τις βοηθήσουν να επιβεβαιώσουν την ταυτότητά τους, να προσελκύσουν τουρισμό και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας σε τομείς όπως οι υπηρεσίες σε απευθείας σύνδεση (online) και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

2.2 Το πρόγραμμα CULTURE (Πολιτισμός).

Ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα της ΕΕ, το πρόγραμμα CULTURE, έχει πλέον καθιερωθεί. Με τη σημερινή του μορφή πρόκειται να διαρκέσει από το 2007 έως το 2013 με συνολικό προϋπολογισμό ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Καλύπτει όλες τις μη οπτικοακουστικές πολιτιστικές δραστηριότητες¹³.

¹³ Ανακτήθηκε από: http://europa.eu/pol/cult/index_el.htm

Συγκεκριμένα, οι στόχοι του τρέχοντος προγράμματος CULTURE είναι οι εξής:

- αύξηση της ευαισθητοποίησης για πολιτιστικά στοιχεία που έχουν σημασία για την Ευρώπη και διατήρηση των στοιχείων αυτών
- προώθηση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων στον τομέα του πολιτισμού
- ενθάρρυνση της διακρατικής κυκλοφορίας των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών έργων και προϊόντων
- ενθάρρυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου.

2.3 Πολιτιστικές πρωτεύουσες.

Το πρόγραμμα Πολιτιστικές πρωτεύουσες αποσκοπεί στην προβολή της εξαιρετικής πολυμορφίας του ευρωπαϊκού πολιτισμού, με ταυτόχρονη υπενθύμιση της κοινής πηγής από την οποία πηγάζει μεγάλο μέρος αυτού.

Κάθε χρόνο, μία ή δύο πόλεις επιλέγονται ως πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης και με τον τρόπο αυτό λαμβάνουν χρηματοδοτική ενίσχυση από το πρόγραμμα CULTURE. Με την ενίσχυση αυτή χρηματοδοτούνται εκθέσεις και εκδηλώσεις που προβάλλουν την πολιτιστική κληρονομιά της πόλης και της περιφέρειάς της καθώς και ένα ευρύ φάσμα παραστάσεων, συναυλιών και άλλων θεαμάτων, όπου συναντώνται συντελεστές και καλλιτέχνες από ολόκληρη την Ε.Ε. Η πείρα δείχνει ότι το πρόγραμμα είχε μακροπρόθεσμα θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του πολιτισμού και του τουρισμού στις πόλεις που επιλέγονται.

Το πρόγραμμα επρόκειτο αρχικά να λήξει το 2004, αλλά η επιτυχία του ήταν τέτοια, που ανανεώθηκε για άλλα 15 χρόνια. Το 2008 πολιτιστικές πρωτεύουσες είναι το Λίβερπουλ στην Αγγλία και το Στάβανγκερ στη Νορβηγία.

Το 2008, που έχει ανακηρυχθεί έτος διαπολιτισμικού διαλόγου, θα επιδιωχθεί η βελτίωση της επικοινωνίας ατόμων με διαφορετικές πολιτισμικές καταβολές στο χώρο της

εκπαίδευσης και της εργασίας καθώς και στο πλαίσιο αθλητικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων αναψυχής.

2.4 Η νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό.

Το 2007 προκύπτει μια νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό, οι στόχοι της οποίας διαρθρώνονται με άξονα τις εξής τρεις προτεραιότητες¹⁴:

- Πολιτισμική πολυμορφία και διαπολιτισμικός διάλογος, που δίνει έμφαση στην κινητικότητα των καλλιτεχνών και των εργαζομένων του πολιτιστικού τομέα, καθώς και τη διακίνηση κάθε μορφής καλλιτεχνικής παραγωγής, αλλά και την ενίσχυση των διαπολιτισμικών ικανοτήτων και του διαπολιτισμικού διαλόγου.
- Ενδυνάμωση της δημιουργικότητας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, προωθώντας τη δημιουργικότητα στην εκπαίδευση, ενισχύοντας τις οργανωτικές ικανότητες του πολιτιστικού τομέα και αναπτύσσοντας συμπράξεις μεταξύ του τομέα του πολιτισμού και άλλων τομέων (τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, έρευνα, τουρισμός, συμπράξεις μεταξύ κοινωνικών εταίρων κ.λ.π.).
- Ανάδειξη του πολιτισμού ως νευραλγικού στοιχείου των διεθνών σχέσεων, με σκοπό την προαγωγή του πολιτικού διαλόγου στον τομέα του πολιτισμού και την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών, τη βελτίωση της πρόσβασης στις παγκόσμιες αγορές πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών και τη συνεκτίμηση του τοπικού πολιτισμού σε όλα τα έργα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁴ Ψαρρού Μαρία, (2010), «Η Πολιτιστική Πολιτική στην Ελλάδα σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης», <http://mariapsarrou.blogspot.com>, 17/12/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1 Ιστορική αναδρομή.

Στην ιστορία της χώρα μας, το ζήτημα της πολιτιστικής πολιτικής έρχεται στο προσκήνιο το Σεπτέμβριο του 1971, οπότε και ιδρύεται το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών, το οποίο θέτει υπό την εποπτεία του ένα σύνολο δραστηριοτήτων που μέχρι τότε ανέπτυσαν άλλοι φορείς. Την περίοδο αυτή μάλιστα παρατηρείται διεθνώς μια τάση ίδρυσης διακριτών φορέων για τη διαχείριση των πολιτιστικών υποθέσεων, καθώς αναθεωρείται η σημασία και ο ρόλος του πολιτισμού στα πλαίσια της αναπτυξιακής διαδικασίας¹⁵.

Η ίδρυση του υπουργείου, σε μια περίοδο που η δημοκρατία έχει καταλυθεί από τους στρατιωτικούς, εγείρει πολλά ερωτήματα σχετικά με τη δυνατότητα του φορέα αυτού να προάγει ουσιαστικά τον πολιτισμό, καθώς το δεδομένο πολιτικό πλαίσιο προσπαθούσε να φιμώσει τους δημιουργούς, με λογοκρισία του έργου τους, απαγορεύσεις στην κυκλοφορία βιβλίων και δίσκων και το ανέβασμα θεατρικών παραστάσεων, με συλλήψεις αλλά και εξορίσεις των αντιφρονούντων. Θεωρείται μάλιστα ότι η οργάνωσή του δεν βασίστηκε σε γερά θεμέλια καθώς δεν δημιουργήθηκε εξ αρχής ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο που να παρουσιάζει συστηματικά τους σκοπούς και την οργανική και λειτουργική δομή του.

Η μεταπολίτευση, πέραν των άλλων κοινωνικοπολιτικών εξελίξεων που σηματοδοτεί, κατ' ουσία δίνει και το εναρκτήριο λάκτισμα για την πολιτιστική πολιτική της χώρας. Στο πεδίο του πολιτισμού πραγματοποιούνται οι μεγαλύτερες ζυμώσεις που αντικατοπτρίζουν και τη γενικότερη προσπάθεια της χώρας για κοινωνικοπολιτική ανασυγκρότηση. Ο γιγαντωμένος τριτογενής τομέας και η παραδοσιακά γραφειοκρατική οργάνωση των

¹⁵ Ψαρρού, Μ., (2010), «Η Πολιτιστική Πολιτική στην Ελλάδα σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης», <http://mariapsarrou.blogspot.com>, 17/12/2010

δημόσιων υπηρεσιών, συνθέτουν και το πλαίσιο μέσα στο οποίο παράγεται η τότε πολιτιστική πολιτική. Δηλωτικοί της κατάστασης αυτής είναι οι προϋπολογισμοί του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά την περίοδο 1974 – 1989, σύμφωνα με τους οποίους μόνο το 30% διατίθεται σε επενδύσεις για τον πολιτισμό, ενώ το υπόλοιπο αφορά σε ανελαστικές δαπάνες (μισθοί, ενοικιάσεις).

Οι κυριότερες προκλήσεις στο πεδίο της πολιτιστικής πολιτικής εκείνης της περιόδου αφορούν στην διαφύλαξη και ανάδειξη των αρχαιολογικών μνημείων της Αθήνας και των άλλων μεγάλων πόλεων που απειλούνταν από την ταχεία αστικοποίηση, την ανάγκη για υποστήριξη του αναπτυσσόμενου πολιτιστικού τομέα, για ενίσχυση της συμμετοχής στα πολιτιστικά δρώμενα, όχι μόνο της πρωτεύουσας αλλά και των άλλων πόλεων, και τη διεθνοποίηση των πολιτικών που επιβάλλονταν από τη συμμετοχή της χώρας στο Συμβούλιο της Ευρώπης και την είσοδό της στην Ε.Ο.Κ. το 1981.

Μετά την μεταπολίτευση παρατηρείται, επίσης, μια τάση μεγαλύτερης προσφοράς πολιτιστικών υπηρεσιών από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία παρά τα φαινόμενα κακού σχεδιασμού και προχειρότητας στο συντονισμό, διευρύνθηκε συστηματικά.

Στη δεκαετία του '80 κυριαρχούν τα αιτήματα της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών στον πολιτιστικό προγραμματισμό και την πολιτιστική εξέλιξη, της αξιοποίησης των λαϊκών παραδόσεων και της σύσφιξης των σχέσεων με τους λαούς της Μεσογείου και της Ευρώπης. Πέραν της βαρύτητας που δίνεται στην εξωτερική πολιτιστική πολιτική (διεκδίκηση μνημείων του Παρθενώνα, διεθνείς εκθέσεις, κ.λ.π.), προωθείται η πολιτιστική αποκέντρωση με την εισαγωγή νέων θεσμών (ΔΗΠΕΘΕ, Αιγαίο – Αρχιπέλαγος), η διάσωση και ανάδειξη των αρχαιολογικών μας μνημείων (αναστήλωση Ακρόπολης, ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων) και η θεμελίωση του διαπολιτισμικού διαλόγου μεταξύ των λαών της Ευρώπης, μέσω του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Μετά το 1985, διαπιστώνεται στην χώρα μία παρατεταμένη οικονομική κρίση και ακολουθείται διετές πρόγραμμα λιτότητας. Υπό το βάρος των εξελίξεων αυτών, περιορίζονται αισθητά οι παροχές προς τους δήμους και τις κοινότητες που προορίζονται για πολιτιστικά προγράμματα.

Τη δεκαετία του '90 συστήνεται το Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων, το οποίο συνένωνε τα περιφερειακά κέντρα για τις παραστατικές και εικαστικές τέχνες.

Το πρόγραμμα αυτό δίνει τη σκυτάλη το 1997 στην Επικράτεια Πολιτισμού, που βασιζόταν στη συνεργασία υπουργείου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, με δέκα γεωγραφικά, κατανεμημένα θεματικά δίκτυα και ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων που υπάγονταν σε πολυετή προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού. Την περίοδο αυτή, καταβάλλεται προσπάθεια για αποκέντρωση με την ανάθεση μέρους των δραστηριοτήτων του Υπουργείου σε εποπτευόμενους οργανισμούς. Παράλληλα, διαφοροποιείται η αντίληψη περί πολιτιστικών δραστηριοτήτων καθώς θεωρούνται πλέον όχι μόνο πνευματική αλλά και οικονομική λειτουργία και αναγνωρίζεται η συμβολή του πολιτισμού στη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και στην αύξηση της απασχόλησης σε τομείς που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με αυτόν.

Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα 2001-2004, έφερε στο προσκήνιο τον ελληνικό πολιτισμό σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Το 2003, με το νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα για τον πολιτισμό, δόθηκε έμφαση στην αναδιαμόρφωση του ρόλου των κεντρικών αρχών σε σχέση με το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ενθαρρύνοντας κυρίως τη χορηγία προς τις τέχνες, την επέκταση των μέτρων για την οικονομική εκμετάλλευση των πολιτιστικών αγαθών και την εδραίωση της διεθνούς συνεργασίας για την επιστροφή των αρχαιοτήτων που εξήχθησαν παράνομα από τη χώρα. Παρ'όλα αυτά, από ερευνητικά δεδομένα για το συγκεκριμένο έτος, προκύπτει ότι μόλις το 1% του εθνικού μας Α.Ε.Π. προέρχεται από πολιτιστικές δραστηριότητες, και ότι στον κλάδο απασχολούνται μόλις 97,4 χιλιάδες εργαζόμενοι .

Η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004 στην Αθήνα είχε ως φυσικό επακόλουθο τη βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών (ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, ανακαινίσεις πολιτιστικών χώρων, αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις στο κέντρο της πόλης), τον πολλαπλασιασμό και την αναβάθμιση των πολιτιστικών γεγονότων, θέτοντας τη χώρα στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος. Το νομικό πλαίσιο για την πολιτιστική χορηγία που εφαρμόστηκε το 2007, αποσκοπούσε στην άρση των οικονομικών και γραφειοκρατικών αντικινήτρων και στην εξασφάλιση βιώσιμων συνεργασιών μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ανάλογη απόπειρα είχε γίνει και το

Νοέμβριο του 1986 με την ίδρυση του Ομίλου για την Επικοινωνία Πολιτιστικών και Οικονομίας (ΟΜΕΠΟ), ο οποίος 12 χρόνια μετά και έχοντας συμβάλει σημαντικά στην προαγωγή της χορηγίας, διέκοψε τη λειτουργία του, μη δυνάμενος να προσαρμοσθεί στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

3.2 Υπουργείο Πολιτισμού.

Το Υπουργείο Πολιτισμού είναι ο κατεξοχήν υπεύθυνος κρατικός φορέας για την χάραξη της πολιτιστικής πολιτικής στη χώρα μας.

Οι βασικοί άξονες της πολιτιστικής πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Πολιτισμού είναι οι εξής:

- Ενίσχυση και ανάδειξη του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.
- Διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το κράτος αντιμετωπίζει την πολιτιστική κληρονομιά με διαφορετικό τρόπο απ' ότι τον σύγχρονο πολιτισμό.

Στον χώρο της πολιτιστικής κληρονομιάς το κράτος έχει το σημαντικότερο έχει το σημαντικότερο μερίδιο όσο αφορά τη διαχείριση και την επιμέλειά της. Όπως είχε δηλώσει ο Ελευθέριος Βενιζέλος: *«Η πολιτιστική κληρονομιά, η προστασία δηλαδή του αρχαιολογικού μας πλούτου, είναι κατεξοχήν κρατική αρμοδιότητα, κρατική αρμοδιότητα όμως την οποία διαχειρίζεται το Υπουργείο Πολιτισμού, επιζητώντας πάντοτε τη σύμπραξη και τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών».*

3.3 Δομή των πολιτιστικών οργανισμών.

Το νομικό καθεστώς των πολιτιστικών οργανισμών διαφέρει από χώρα σε χώρα και από οργανισμό σε οργανισμό, ακόμα και όταν οι διαφορές δεν είναι εμφανείς στον επισκέπτη ή στο κοινό. Πιο συγκεκριμένα το νομικό καθεστώς κάθε οργανισμού επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένος και τις δραστηριότητες που έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει, όπως για παράδειγμα το είδος των εκπαιδευτικών ή των εμπορικών δραστηριοτήτων που μπορεί να οργανώσει¹⁶.

Σε πολλές περιπτώσεις οι πολιτιστικοί οργανισμοί έχουν ένα διοικητικό Συμβούλιο που επιβλέπει τη λειτουργία του οργανισμού και την επίτευξη των στόχων του, εγκρίνει τη γενική πολιτική του και ελέγχει την εφαρμογή της.

Οι κρατικοί πολιτιστικοί οργανισμοί στην Ελλάδα συνήθως υπάγονται στο Υπουργείο Πολιτισμού ή σε άλλα σχετικά υπουργεία και υπηρεσίες. Οι εργαζόμενοι σε αυτά είναι δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ οι κανονισμοί λειτουργίας ακολουθούν συνήθως αυτούς ανάλογων κρατικών υπηρεσιών. Ο τρόπος οργάνωσης είναι συνήθως ιεραρχικός, με τον διευθυντή στην κορυφή, τους προϊσταμένους των διάφορων τμημάτων πιο κάτω και τους υπόλοιπους εργαζόμενους κάθε τμήματος στη βάση, ενώ δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο. Οι περισσότεροι εργαζόμενοι έχουν μόνιμα συμβόλαια, ενώ κάποιοι άλλοι εργάζονται με προσωρινές συμβάσεις.

Μέχρι σήμερα το πιο συνηθισμένο μοντέλο εργασίας στον πολιτιστικό χώρο ήταν να είναι κανείς υπάλληλος σε έναν οργανισμό, δημόσιο ή ιδιωτικό. Στις μέρες μας όμως, αρχίζουν αν εμφανίζονται και ελεύθεροι επαγγελματίες. Καθώς οι νέες προσλήψεις στους κρατικούς πολιτιστικούς οργανισμούς είναι πολύ περιορισμένες, ενώ στους ιδιωτικούς υπάρχουν πολύ λίγες θέσεις εργασίας, οι επαγγελματίες του χώρου έχουν αρχίσει να εξετάζουν τις δυνατότητες του ελεύθερου επαγγέλματος. Σε αυτή την περίπτωση προσεγγίζουν τους διαχειριστές των πολιτιστικών οργανισμών, συνήθως με κάποια πρόταση για συνεργασία και δουλεύουν για περιορισμένο χρόνο σε συγκεκριμένο

¹⁶ Βινιεράτου, Μ. και άλλοι, (2003), «Πολιτιστική Πολιτική και Διοίκηση», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

πρόγραμμα ή δραστηριότητα. Για τους διαχειριστές πολιτισμού, αυτό το μοντέλο μπορεί να εφαρμοστεί για την οργάνωση κάποιου φεστιβάλ ή άλλης πολιτιστικής εκδήλωσης περιορισμένης διάρκειας. Αυτός ο τρόπος εργασίας προσφέρει συνήθως μεγαλύτερη ευελιξία και ποικιλία εμπειριών από διαφορετικούς χώρους, αλλά συνοδεύεται από μεγαλύτερη ανασφάλεια, ίσως και από περιόδους ανεργίας το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των διαφορετικών προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

4.1 Εισαγωγικά στοιχεία.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο άμεσος υποδοχέας της πολιτιστικής δραστηριότητας, καθώς από τη φύση της βρίσκεται πιο κοντά στη λαϊκή βάση και είναι ο πιο κατάλληλος φορέας άσκησης της πολιτιστικής πολιτικής. Οι δήμοι και οι κοινότητες είναι οι γνήσιοι εκφραστές της λαϊκής παράδοσης. Είναι οι κατάλληλοι φορείς για την προστασία, την ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και την προώθηση των πολιτιστικών αγαθών.

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι πολυδιάστατος και μπορεί να είναι ο πυρήνας που θα συσπειρώσει και θα εμπνεύσει. Βασική αρμοδιότητα είναι η δημιουργία πολιτιστικής υποδομής για την παραγωγή πολιτιστικού προϊόντος και η ισόρροπη κατανομή της στην πόλη. Η γνώση του χώρου καθώς και η επαφή με τους πολίτες παρέχει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ξεχωριστές δυνατότητες στην άσκηση της πολιτικής τους. Χωρίς την ύπαρξη βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, πνευματικών και πολιτιστικών κέντρων κ.λπ. δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα έχει αποδείξει ότι είναι καινοτόμος και δημιουργική και έχει επιδείξει δείγματα επιτυχημένων παρεμβάσεων. Στη σημερινή εποχή όμως τα πράγματα είναι αρκετά δύσκολα λόγω της οικονομικής ύφεσης.

Η άσκηση της πολιτιστικής πολιτικής απαιτεί προγραμματισμό, καθορισμό στόχων, διάρκεια και συνέπεια. Απαιτείται άμεση συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τους πολίτες στις δραστηριότητες και στην διαδικασία της δημιουργίας γιατί, ουσιαστικά αυτά τα δύο, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι πολίτες, είναι τα μέσα άσκησης περιφερειακής πολιτιστικής πολιτικής. Και η σωστή συνεργασία αυτών των δύο ελαχιστοποιεί τις δαπάνες και μεγιστοποιεί την αποδοτικότητα. Μόνο έτσι μπορεί να επιτευχθεί η πολιτιστική αποκέντρωση.

Η σχέση μεταξύ περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτιστικής πολιτικής είναι ιδιαίτερα στενή και έχει οριστεί απαραίτητο ο συντονισμός των σκοπών και μέσων των δύο αυτών πολιτικών στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

Οι Ο.Τ.Α. είναι σημαντικοί εταίροι στην πολιτιστική σκηνή. Πολλοί δήμοι έχουν δημιουργήσει αξιόλογα πνευματικά κέντρα, όπου διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, μουσικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις, κ.α.) και συνήθως διαθέτουν και βιβλιοθήκες. Επίσης πολλοί δήμοι έχουν ιδρύσει μουσεία, πινακοθήκες, διαθέτουν συλλογές λαϊκής τέχνης, οργανώνουν καλλιτεχνικά εργαστήρια, σεμινάρια, ημερίδες, έχουν δημοτικά ωδεία, φιλαρμονικές ορχήστρες, κ.α.

Η βασική οργανωτική δομή, ήταν η σύσταση αυτόνομων πνευματικών κέντρων ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ). Οι επίγονοί τους είναι οι δημοτικές πολιτιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ).

Οι περισσότεροι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης θέτουν όλο και περισσότερο τον πολιτισμό στις προτεραιότητές τους.

4.2 Οι επιδιωκόμενοι σκοποί στον τομέα του πολιτισμού.

Οι κύριοι επιδιωκόμενοι σκοποί στον τομέα του πολιτισμού περιλαμβάνουν:

- την ίση πρόσβαση και συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή
- την προώθηση της ταυτότητας του ελληνικού πολιτισμού
- την προώθηση της ποικιλομορφίας και της διαφορετικότητας και
- την υποστήριξη της δημιουργικότητας.

Προτεραιότητες για τη χώρα μας θεωρούνται:

- η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς
- η ενθάρρυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της διακρατικής συνεργασίας στον τομέα του πολιτισμού
- ο εξορθολογισμός της χρηματοδότησης και η καταγραφή της πολιτιστικής δραστηριότητας
- ο εκσυγχρονισμός και ο πολλαπλασιασμός των υποδομών για τη σύγχρονη τέχνη
- η προώθηση της ίσης πρόσβασης και συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή και η υποστήριξη της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας.

4.3 Ζητήματα πολιτισμού στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι εκλογές για τα τοπικά όργανα διοίκησης, και η συζήτηση γύρω απ' αυτές δεν θα μπορούσαν ν' αφήσουν έξω τα ζητήματα του πολιτισμού. Για παράδειγμα διαβάζοντας τα προεκλογικά προγράμματα των υποψηφίων της Βέροιας διαβάζουμε: Χ. Ουσουλτζόγλου: *«Η παιδεία και ο Πολιτισμός δεν είναι περιττές πολυτέλειες. Αποτελούν αντίδοτο στην κρίση. Και στη συνέχεια αναπτύσσει τις προτάσεις της τονίζοντας ότι «σε εποχές κρίσης, είναι μάλλον κανόνας ο Πολιτισμός να βιώνει πρώτος τις αρνητικές συνέπειες της ύφεσης και των περιοριστικών μέτρων. Εμείς ούτε συμμεριζόμαστε ούτε και συμμεριστήκαμε ποτέ αυτή την άποψη. Συνεχίζουμε εντατικά την παροχή εκπαιδευτικών/πολιτισμικών αγαθών προς τους συμπολίτες μας καθώς θεωρούμε ότι τα ανταποδοτικά οφέλη της επένδυσης στην Παιδεία, αργούν μεν να εμφανιστούν, έχουν όμως σίγουρη και πολλαπλή απόδοση, πολύ περισσότερο σε μια κοινωνία η οποία αγωνίζεται να ορθοποδήσει, μέσα από μια σφοδρή οικονομική συγκυρία»¹⁷.*

«Ο πολιτισμός πρέπει να ανήκει σε όλους, να βελτιώνει την καθημερινότητα του πολίτη και να αποτελεί μοχλό ανάπτυξης για την τοπική οικονομία. Η πρόσβαση του πολίτη στην πολιτισμική διαδικασία είναι δικαίωμα που οφείλουμε να υπηρετήσουμε χωρίς αποκλεισμούς, κομματικές αγκυλώσεις και εξαρτήσεις έτσι ώστε όλοι οι πολίτες να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά ως θεατές αλλά και ως δημιουργοί στα τοπικά πολιτιστικά δρώμενα...»

Και οι δύο συνδυασμοί βλέπουμε πως συνδέουν τον πολιτισμό με την οικονομία (και την ανάπτυξη όπως τουλάχιστον την εννοούν) και όχι ως δικαίωμα. Χωρίς να μπαίνουμε στο σχολιασμό των επιμέρους προτάσεων θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε κάποιες πλευρές που μένουν στο σκοτάδι.

Όλα τα προηγούμενα χρόνια στη Βέροια αλλά και συνολικά σε ολόκληρη τη χώρα με συνευθύνη των εκλεγμένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τη στήριξη των κομμάτων ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, είχαμε σοβαρή μετάλλαξη στα ζητήματα του πολιτισμού.

¹⁷ Χατζηκώστας, Α., (2010), «Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση», *Εφημερίδα "Η ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ"*, 1η Νοεμβρίου 2010

Ορισμένα χαρακτηριστικά:

- Μετατράπηκαν οι Δημοτικοί Πολιτιστικοί Οργανισμοί, τα Πνευματικά - Πολιτιστικά Κέντρα σε δημοτικές επιχειρήσεις, για να προωθούν άσχετα από προθέσεις, αποτελεσματικά την εμπορευματοποίηση.
- Δημοτικά ωδεία και καλλιτεχνικές «σχολές» (θέατρο, ζωγραφική, χορός) λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και λεηλατούν τις τσέπες των εργαζομένων.
- Επιβάλλονται τέλη για συμμετοχή στις περισσότερες δραστηριότητες, που αναπτύσσονται. Μειώθηκαν και σε πολλές περιπτώσεις καταργήθηκαν οι επιχορηγήσεις των μαζικών φορέων.
- Οι υποδομές δεν επαρκούν για την ερασιτεχνική δημιουργία. Η πολιτιστική δραστηριότητα των συλλόγων ελάχιστα στηρίζεται με υποδομές και υλικοτεχνικά μέσα.
- Τα καλοκαιρινά φεστιβάλ των Δήμων ελέγχονται από managers, (π.χ. river aliakmona). Σπανίζουν οι ιδιαίτερες παραγωγές και ελάχιστα προβάλλεται η ερασιτεχνική τοπική δημιουργία.

4.4 Πολιτισμός – κοινωνικό αγαθό.

Ο Πολιτισμός είναι λαϊκό δικαίωμα, κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα. Από αυτή την άποψη είναι ανάγκη να ενισχυθεί η ανάδειξη και προβολή της ερασιτεχνικής δημιουργίας. Επιβάλλεται η ενίσχυση της αισθητικής αγωγής και της καλλιτεχνικής

παιδείας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Αναγκαία είναι η διαμόρφωση συνθηκών και υποδομής, για να απολαμβάνουν το δικαίωμα στον πολιτισμό και την τέχνη όλοι οι εργαζόμενοι. Είμαστε κατηγορηματικά αντίθετοι σε διαδικασίες και δράσεις που ιδιωτικοποιούν τον Πολιτισμό.

Ορισμένες αναγκαίες διεκδικήσεις από τους φορείς της τοπικής διοίκησης:

- Κάλυψη όλης της χρηματοδότησης για πολιτιστική δραστηριότητα από το κράτος. Να αυξηθούν άμεσα οι κρατικοί πόροι που χρηματοδοτούν τον Πολιτισμό στο 2% του κρατικού προϋπολογισμού.
- Να αυξηθεί το ποσοστό στους δημοτικούς προϋπολογισμούς για επιχορήγηση στους μαζικούς λαϊκούς φορείς της πόλης. Να δίνεται με αντικειμενικά κριτήρια. Να ενισχύεται αποφασιστικά από την Τ.Α. η πολιτιστική δραστηριότητα των συνδικάτων και οι καλλιτεχνικές πρωτοβουλίες των μαθητικών κοινοτήτων και φορέων της νεολαίας, των γυναικών, των αντιστασιακών και της τρίτης ηλικίας, η ερασιτεχνική συλλογική δημιουργία.
- Κατάργηση των διδάκτρων που επιβάλλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εκμάθηση τεχνών.
- Συμμετοχή και έλεγχος στα όργανα διοίκησης των Πολιτιστικών - Πνευματικών Κέντρων από τους φορείς των καλλιτεχνών, των εργαζομένων. Πλήρης εξοπλισμός τους και δυνατότητα πρόσβασης όλων με δωρεάν συμμετοχή στις δραστηριότητές τους.
- Ενίσχυση των δημοτικών βιβλιοθηκών σε υποδομές και προσωπικό. Ουσιαστική ενίσχυση και προβολή του βιβλίου.

- Ενίσχυση της ίδρυσης κινηματογραφικών λεσχών και στήριξη του ελληνικού κινηματογράφου.
- Απεγκλωβισμός των καλοκαιρινών εκδηλώσεων και των φεστιβάλ των δήμων από τα διάφορα "γραφεία". Αναβάθμιση του προγράμματος και του περιεχομένου τους. Προβολή της ερασιτεχνικής συλλογικής δημιουργίας.
- Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, αισθητική ανάδειξη κτιρίων και ιστορικών χώρων των δήμων, όχι παραχώρησή τους στη διαφημιστική δράση των επιχειρήσεων.

Ο Πολιτισμός είναι ανάγκη και δικαίωμα του λαού. Αντιστάσεις στην πολιτιστική σήψη υπάρχουν. Δραστηριότητες, από λαϊκούς φορείς, το μαζικό κίνημα αναπτύσσονται. Αξιόλογο σύγχρονο καλλιτεχνικό έργο δημιουργείται, αλλά δε φτάνει πλατιά στον κόσμο. Χρειάζεται πέρα από τη σωστή στάθμιση της ψήφου (θα στηρίξουμε αυτούς που έχουν αντίληψη εμπορευματοποίησης του πολιτισμού ;) να αναπτυχθεί ένα ισχυρό μορφωτικό - πολιτιστικό ρεύμα, που θα φέρνει στο προσκήνιο τις πραγματικές ανάγκες τους για περισσότερο ελεύθερο χρόνο και δημιουργική αξιοποίησή του, για δραστηριότητες που προβάλλουν το υψηλής ποιότητας καλλιτεχνικό έργο και το λαϊκό πολιτισμό, για την ανάπτυξη της ερασιτεχνικής συλλογικής και ατομικής δημιουργίας της νεολαίας και των εργαζομένων, για να καλλιεργούνται οι αξίες και τα αισθητικά κριτήρια της εργατικής τάξης, των λαϊκών στρωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΤΟ ΛΑΥΡΙΟ

5.1 Γενικά.

Το Λαύριο αποτελεί λιμάνι, μικρότερης σημασίας από τον κοντινό Πειραιά αλλά εξ ίσου σημαντικό στην εξέλιξη γενικότερα της Αττικής σήμερα. Τα τελευταία χρόνια διαθέθηκαν σημαντικοί πόροι για την ανάπτυξη και επέκταση του λιμανιού. Σε αυτό το πλαίσιο εκσυγχρονίστηκε επίσης ο δρόμος που το συνδέει με το αεροδρόμιο και συνεπώς με την πρωτεύουσα. Στις μέρες και μετά το οριστικό κλείσιμο των μεταλλείων (περίπου 1980) η κύρια απασχόληση των κατοίκων του είναι η εργασία σε μικρές βιομηχανίες και βιοτεχνίες. Λόγω της σχετικά μικρής απόστασής του από την περιοχή του Κορωπίου (περίπου 30 χλμ.), το οποίο είναι ένα βιομηχανικό κέντρο, σημαντικός αριθμός των κατοίκων εργάζεται εκεί.

Το Λαύριο βρίσκεται 40 χιλιόμετρα ΝΑ της Αθήνας (60 χλμ. οδικώς) και 7 χιλιόμετρα βόρεια του ακρωτηρίου Σούνιο. Η σύγχρονη πόλη έχει χτιστεί γύρω από το σύγχρονο λιμάνι και κοιτάει ανατολικά προς την νήσο Μακρόνησο (παλαιότερα νήσος Ελένη). Το λιμάνι βρίσκεται στην μέση της πόλης ενώ παράλληλοι δρόμοι καλύπτουν το κέντρο της κατοικημένης περιοχής του Λαυρίου.

Σήμερα ο Δήμος Λαυρεωτικής εκτός του Λαυρίου το οποίο, πληθυσμιακά αποτελεί το 86% περίπου του συνολικού πληθυσμού του Δήμου, περιλαμβάνει τους οικισμούς:

Κάτω Ποσειδωνία (540), Λεγραινά (445), Θορικό (375), Άνω Θορικό (360) και Κάτω Σούνιο (280) και καλύπτει έκταση 42.000 στρεμμάτων και το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται στην πευκόφυτη περιοχή του Εθνικού Δρυμού Σουνίου. Οι ακτές του βρέχονται από τη θάλασσα του Ν. Ευβοϊκού και του Σαρωνικού Κόλπου. Ο πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 10.612 κατοίκους (απογρ. 2001) σημειώνοντας αύξηση 3,1% μεταξύ των δύο απογραφών, 1991 και 2001. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι κατά την ίδια περίοδο ο πληθυσμός της πόλης του Λαυρίου μειώθηκε κατά 3,26%, προς όφελος των οικισμών. Διοικητικά, Ο Δήμος Λαυρεωτικής υπάγεται σήμερα στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής.

Η ιστορία του Λαυρίου και της Λαυρεωτικής είναι από τις πιο πλούσιες οικονομική και πολιτιστική και πιο αρχαίες του ελλαδικού χώρου από αρχαιοτάτων χρόνων πριν το 3.000 π.χ.. Οι μεταλλευτικές του φλέβες έθρεψαν τον Κυκλαδικό το Μινωικό και το Μυκηναϊκό πολιτισμό και αποτέλεσαν το έρεισμα του Κλασσικού θαύματος της Αθηναϊκής Δημοκρατίας του Περικλέους. Ο Χρυσός Αιώνας του Περικλέους είναι από μία άποψη ο αργυρός αιώνας του Λαυρίου. Η ιστορία συνεχίστηκε μέχρι πρόσφατα. Με το οριστικό κλείσιμο των μεταλλείων το 1980, η πόλη του Λαυρίου και γενικότερο του Δήμου της Λαυρεωτικής, που ιδρύθηκε το 1890 με τη μετονομασία του Δήμου Σουνιέων, εισέρχεται σε περίοδο σοβαρής οικονομικής ύφεσης η οποία διήρκησε πολλά χρόνια, παρά τις κυβερνητικές και διεθνείς προσπάθειες για την τόνωση της οικονομίας του Δήμου της Λαυρεωτικής.

5.2 Πληθυσμός Δήμου Λαυρεωτικής.

Ο Δήμος Λαυρεωτικής αριθμεί 10.612 κατοίκους (2001), έχει συνολική έκταση 35.484 στρέμματα (ή 35,484 τ.χλμ.), η πληθυσμιακή πυκνότητά του είναι 299,06 και περιλαμβάνει ένα δημοτικό διαμέρισμα. Ο πληθυσμός στο δήμο αυξήθηκε κατά 3,10% ανάμεσα στις δύο απογραφές 1991 και 2001. Ανά φύλο η άνοδος κυμαίνεται στο 2,2% για τους άνδρες και στο 4% για τις γυναίκες. Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού του δήμου είναι συγκεντρωμένος στο Δημοτικό Διαμέρισμα Λαυρίου όπως φαίνεται ακολούθως:

Πίνακας 5.1: Πληθυσμός κατανεμημένος σε συγκεντρωμένο και διασπαρμένο.

Δήμος Λαυρεωτικής	1991		2001	
	Πληθυσμός	Πραγματικός Ποσοστό	Πληθυσμός	Πραγματικός Ποσοστό
Συγκεντρωμένος	10.293	100,0	10.230	96,4
Διασπαρμένος	0	0,0	382	3,6
Σύνολο	10.293	100,0	10.612	100,0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

5.2.1 Σύνθεση του πληθυσμού κατά ηλικιακές ομάδες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η σύνθεση του πραγματικού πληθυσμού του Δήμου Λαυρεωτικής μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ανά φύλο και ηλικιακή κατηγορία. Από τα ευρήματα του πίνακα φαίνεται πως υπάρχει μια υψηλή μείωση του πληθυσμού του δήμου στις νεαρές ηλικίες έως 19 ετών, ενώ αντίθετα αύξηση σημειώνεται στις ηλικίες μεταξύ 20 και 29 ετών, 35 έως 55 ετών και άνω των 60 ετών.

Αξίζει να σημειωθεί πως η μεγαλύτερη μείωση (-27,1%) παρατηρήθηκε στον πληθυσμό της ηλικιακής ομάδας 5-9 ετών, ενώ εντυπωσιακή είναι η άνοδος στον πληθυσμό της ομάδας 70-74 ετών (97,8%). Παρόμοια είναι η κατανομή και η ποσοστιαία μεταβολή ανά φύλο του πληθυσμού του δήμου. Πιο συγκεκριμένα μείωση 26,2 ποσοστιαίων μονάδων σημειώνει ο ανδρικός πληθυσμός ηλικίας 5-9 ετών, ενώ 105,6% αυξάνεται ο ανδρικός πληθυσμός ηλικίας 70-74 ετών. Στις γυναίκες η υψηλότερη μείωση σημείωσαν οι γυναίκες ηλικίας 10-14 ετών, 29,7%, ενώ αντίθετα οι γυναίκες 70-74 ετών αυξήθηκαν κατά 90,8% το 2001.

Πίνακας 5.2: Πραγματικός Πληθυσμός Δήμου Λαυρεωτικής κατά ηλικιακή κατηγορία.

Ηλικιακές ομάδες	1991			2001			Μεταβολή 01/91		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σύνολο	10.293	5.244	5.049	10.612	5.359	5.253	3,1	2,2	4,0
0-4 ετών	680	361	319	528	295	233	-22,4	-18,3	-27,0
5-9 ετών	778	401	377	567	296	271	-27,1	-26,2	-28,1
10-14 ετών	842	438	404	624	340	284	-25,9	-22,4	-29,7
15-19 ετών	757	374	383	669	353	316	-11,6	-5,6	-17,5
20-24 ετών	786	406	380	873	458	415	11,1	12,8	9,2

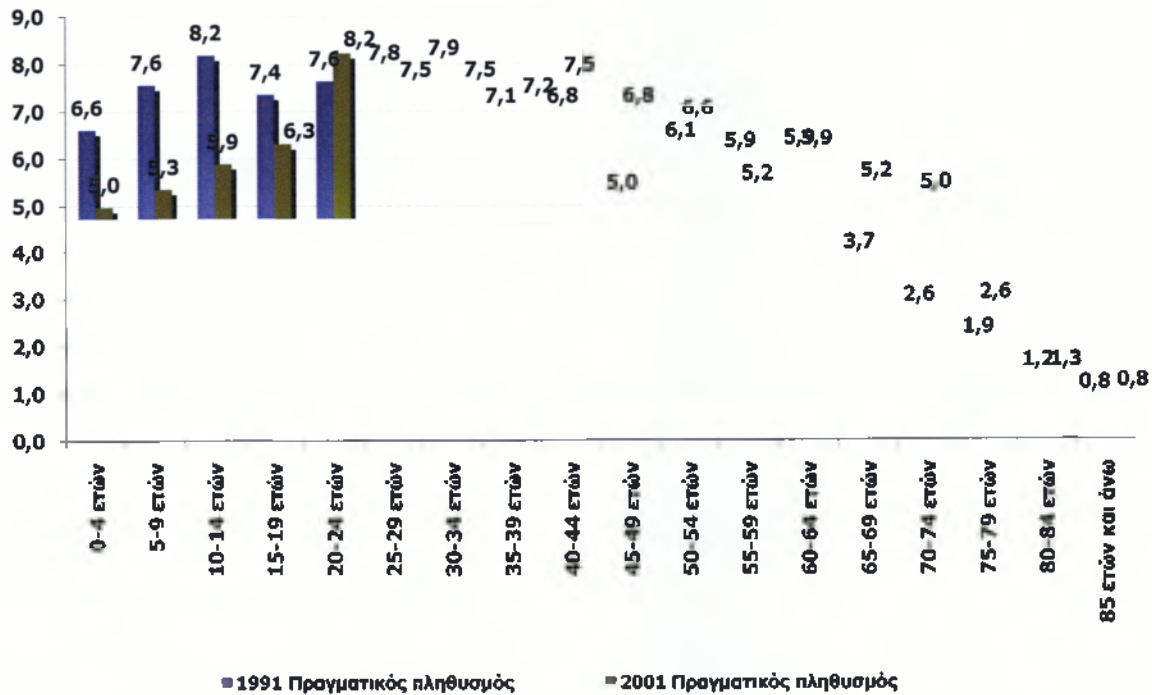
Κεφάλαιο 5^ο «Το Λαύριο»

25-29 ετών	799	431	368	800	425	375	0,1	-1,4	1,9
30-34 ετών	810	444	366	800	408	392	-1,2	-8,1	7,1
35-39 ετών	726	359	367	765	382	383	5,4	6,4	4,4
40-44 ετών	705	377	328	795	422	373	12,8	11,9	13,7
45-49 ετών	513	256	257	725	340	385	41,3	32,8	49,8
50-54 ετών	627	307	320	697	353	344	11,2	15,0	7,5
55-59 ετών	605	314	291	549	253	296	-9,3	-19,4	1,7
60-64 ετών	610	305	305	628	292	336	3,0	-4,3	10,2
65-69 ετών	383	189	194	555	275	280	44,9	45,5	44,3
70-74 ετών	267	125	142	528	257	271	97,8	105,6	90,8
75-79 ετών	197	75	122	280	127	153	42,1	69,3	25,4
80-84 ετών	124	53	71	139	52	87	12,1	-1,9	22,5
85 ετών και άνω	84	29	55	90	31	59	7,1	6,9	7,3

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

Παρατηρώντας την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικιακή κατηγορία κατά τις απογραφές 1991 και 2001 εξάγεται το συμπέρασμα πως το 1991 οι ηλικιακές ομάδες από 5 έως 40 ετών κατείχαν ποσοστό που κυμαίνονταν από 7% έως 8,2% του συνολικού [31]

πληθυσμού. Αντίθετα το 2001 το ποσοστό των ηλικιακών ομάδων 5-9, 10-14 και 15-19 ετών ήταν αρκετά χαμηλότερο αναφορικά με το αντίστοιχο ποσοστό του 1991, αλλά η εικόνα αυτή αντιστρέφεται στις υπόλοιπες κατηγορίες. Έτσι, το 2001 παρατηρείται μια αύξηση του ποσοστού σχεδόν όλων των ηλικιακών ομάδων άνω των 24 ετών συγκριτικά με το ποσοστό που κατείχαν το 1991.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

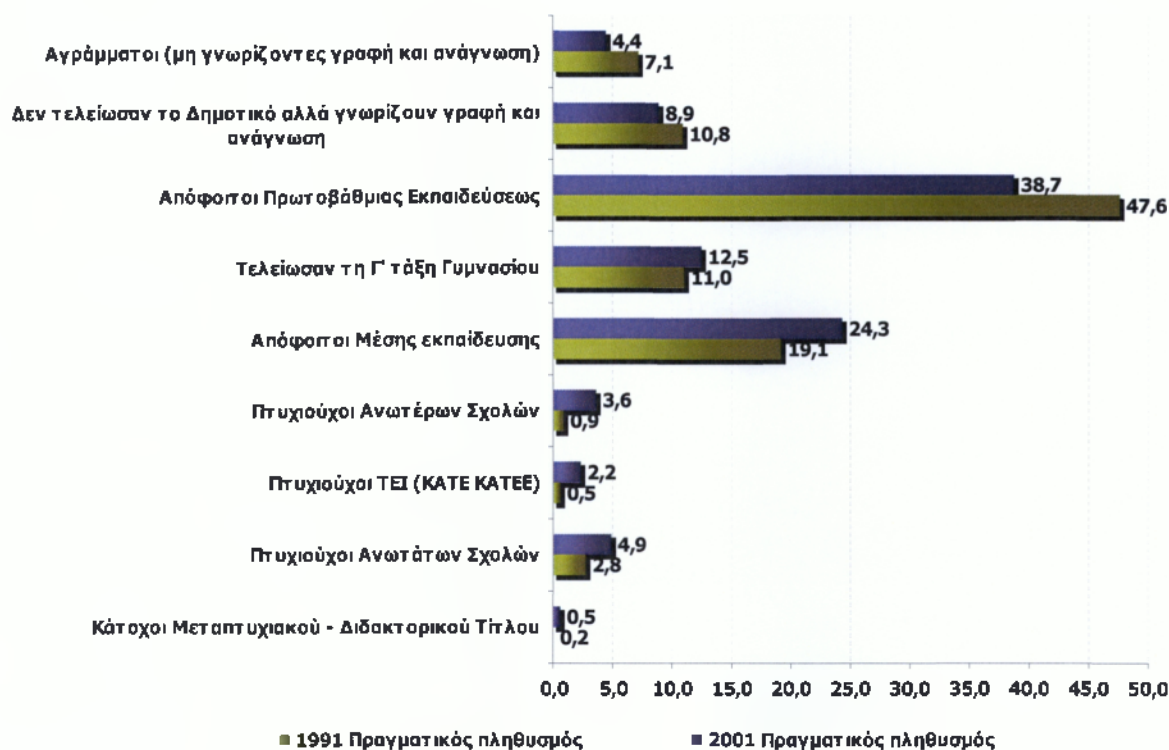
Γράφημα 5.1: Ποσοστιαία κατανομή κατά ηλικιακές κατηγορίες του πληθυσμού του Δήμου Λαυρεωτικής.

5.2.2 Κατανομή πληθυσμού κατά εκπαιδευτικό επίπεδο.

Από τα ευρήματα του γραφήματος 5.2 παρατηρούμε πως το υψηλότερο ποσοστό των δημοτών είναι απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (47,6% το 1991 έναντι 38,7% το 2001). Σε χαμηλότερα ποσοστά είναι οι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης (19,1% το 1991 έναντι 24,3% το 2001) και γυμνασίου (12,5% το 2001 έναντι 11% το 1991).

Βέβαια θα πρέπει να τονίσουμε πως και τα δύο ποσοστά έχουν ανοδική πορεία συγκριτικά με το 1991. Σημαντικό αλλά με πτωτική πορεία είναι και το ποσοστό εκείνων που δεν τελείωσαν το Δημοτικό (8,9% το 2001 έναντι 10,8% το 1991).

Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός, πως οι αναλφάβητοι μειώθηκαν καθώς το 2001 κυμαίνονται στο 4,4% από 7,1% που ήταν το 1991. Πολύ χαμηλά ποσοστά κατέχουν οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δεν ξεπερνούν το 4,9% το 2001 (2,8% το 1991).

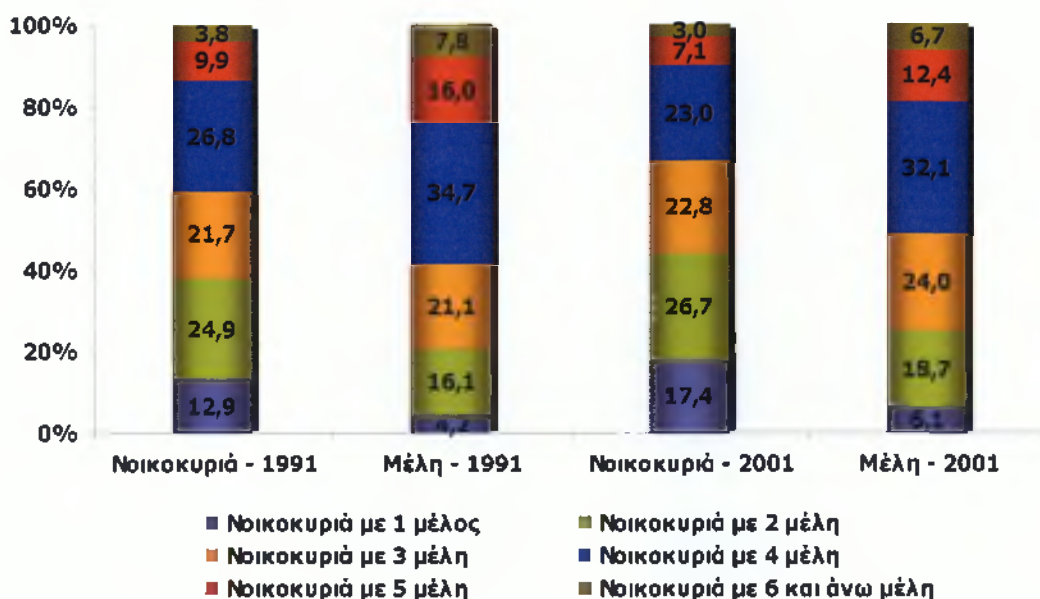
Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

Γράφημα 5.2: Κατανομή Πληθυσμού κατά εκπαιδευτικό επίπεδο στο Δήμο Λαυρεωτικής.

5.2.3 Αριθμός νοικοκυριών και μέλη.

Στον Δήμο Λαυρεωτικής το 2001 καταγράφηκαν 9.946 μέλη νοικοκυριών σε 3.481 νοικοκυριά. Το 32,1% των μελών ανήκει σε νοικοκυριά με 4 μέλη, ενώ το 24% των μελών σε νοικοκυριά με 3 μέλη. Το 2001 το 26,7% των νοικοκυριών είναι νοικοκυριά με 2 μέλη, ενώ το 23% είναι νοικοκυριά με 4 μέλη και ακολουθούν με 22,8% αυτά που

έχουν 3 μέλη. Συγκριτικά με το 1991, τα νοικοκυριά με 4 μέλη και άνω παρουσιάζουν πτωτική πορεία τόσο στο πλήθος των νοικοκυριών όσο και των μελών τους, ενώ μικρή άνοδο σημειώνουν τα νοικοκυριά με 3 μέλη και κάτω.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

Γράφημα 5.3: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού νοικοκυριών και μελών στο Δήμο Λαυρεωτικής.

5.3 Αγορά Εργασίας Δήμου Λαυρεωτικής.

Από την ανάλυση και την επεξεργασία των στοιχείων των Απογραφών 1991 και 2001 (πίνακας 5.3) για τον Δήμο Λαυρεωτικής συμπεραίνουμε τα ακόλουθα:

- ✓ Το 2001 ο πληθυσμός σε ηλικία προς εργασία (10 ετών και άνω) ενισχύθηκε κατά 8% συγκριτικά με το 1991. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στην αύξηση τόσο του γυναικείου πληθυσμού σε ηλικία προς εργασία κατά 9,1%, όσο και του ανδρικού πληθυσμού κατά 7,0%.

- ✓ Το εργατικό δυναμικό (10 ετών και άνω) του Δήμου Λαυρεωτικής αυξήθηκε κατά 11,5%. Η άνοδος αυτή οφείλεται κυρίως στην εντυπωσιακή άνοδο του εργατικού δυναμικού των γυναικών (31%). Το ανδρικό εργατικό δυναμικό αυξήθηκε κατά 3,5%. Παρόμοια είναι η αύξηση του εργατικού δυναμικού (10-64 ετών) καθώς ενισχύθηκε κατά 9,4 ποσοστιαίες μονάδες.
- ✓ Ο αριθμός των απασχολούμενων του Δήμου Λαυρεωτικής αυξήθηκε κατά 17,1%. Η αύξηση αυτή αφορά κυρίως τις απασχολούμενους γυναίκες καθώς ο αριθμός τους αυξήθηκε κατά 58,4%. Αντίθετα ο αριθμός των απασχολούμενων ανδρών ενισχύθηκε μόλις κατά 4,6%. Ο αριθμός απασχολούμενων (10-64 ετών) αυξήθηκε κατά 14,4%, μεταβολή που οφείλεται κατά πρωτεύοντα λόγο στην άνοδο των απασχολούμενων γυναικών (10-64 ετών) κατά 55,8% και κατά δευτερεύοντα στην αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων ανδρών (10-64 ετών) κατά 1,9%.
- ✓ Το ποσοστό συμμετοχής του εργατικού δυναμικού στο σύνολο του πληθυσμού σε ηλικία προς εργασία (10-64 ετών) στο Δήμο Λαυρεωτικής σημείωσε άνοδο, καθώς από 50,9% το 1991 ανήλθε στο 54,4%. Η άνοδος αυτή οφείλεται σχεδόν εξολοκλήρου στην άνοδο του ποσοστού συμμετοχής του γυναικείου εργατικού δυναμικού κατά 7,6%, ενώ αντίθετα το ποσοστό συμμετοχής του ανδρικού εργατικού δυναμικού στο συνολικό πληθυσμό σε ηλικία προς εργασία (10-64 ετών) μεταβλήθηκε μόλις κατά 0,2%.
- ✓ Το ποσοστό απασχόλησης στο Δήμο Λαυρεωτικής αυξήθηκε κατά 4,5% το 2001 και ανήλθε στο 42,7%, από 38,2% που ήταν το 1991. Ανά φύλο το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών αυξήθηκε κατά 9,2% και ανήλθε το 2001 στο 27,3% από 18,1% που ήταν το 1991. Το ποσοστό απασχόλησης των ανδρών αυξήθηκε μόλις κατά 0,5% καταλήγοντας στο 57,6% το 2001 από 57,1% που ήταν το 1991.
- ✓ Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός πως ο αριθμός των ανέργων στο Δήμο Λαυρεωτικής μειώθηκε κατά 5,6%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στην πτώση της ανεργίας και των δύο φύλων, καθώς για τους μεν άνεργους άνδρες ο αριθμός τους ελαττώθηκε κατά 1,5% για τις δε άνεργες γυναίκες κατά 10,2%. Το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε κατά 3,8%, από 24,8% το 1991 στο 21% το 2001. Επίσης ενθαρρυντικό είναι το γεγονός,

της πτώσης του πλήθους των άνεργων νέων (10-24 ετών) γυναικών του Δήμου κατά 17,7%, αλλά ανησυχητική είναι η αύξηση του αντίστοιχου πλήθους των νέων ανδρών (17%).

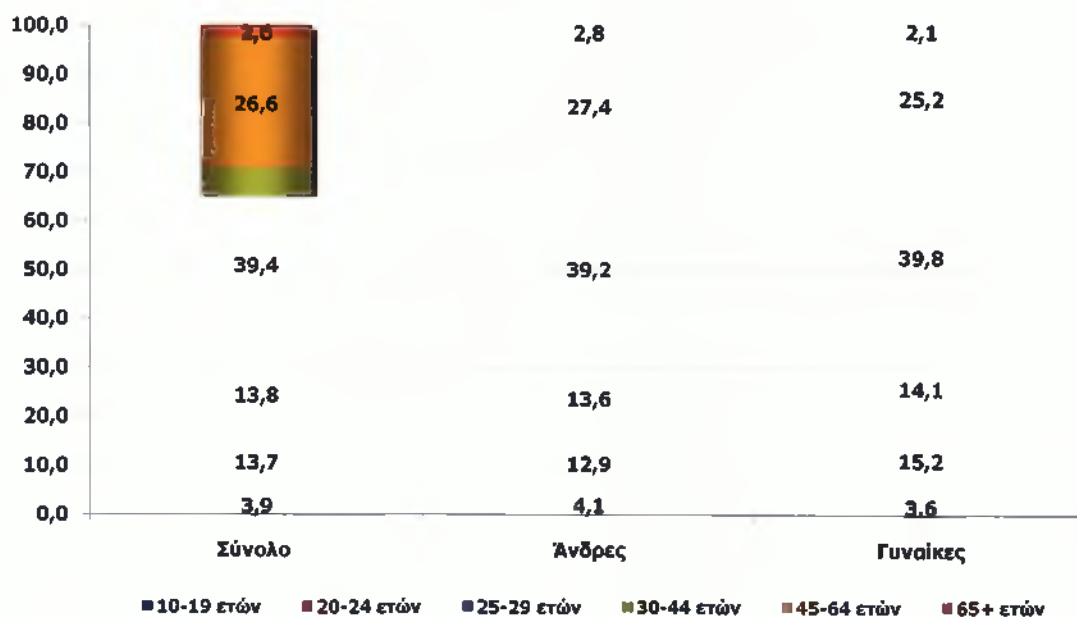
- ✓ Το ποσοστό ανεργίας των ανδρών του Δήμου Λαυρεωτικής υποχώρησε κατά 0,9%, από 18,6% το 1991 ανήλθε στο 17,7% το 2001, ενώ το ποσοστό ανεργίας των γυναικών μειώθηκε από 40% που ήταν το 1991 στο 27,4% το 2001 (-12,6%). Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός πως το ποσοστό ανεργίας των νέων (10-24 ετών) μειώθηκε κατά 0,8%, από 8,4% το 1991 κυμάνθηκε στο 7,6% το 2001. Η πτώση αυτή οφείλεται στην μείωση μόνο του ποσοστού ανεργίας των νέων γυναικών κατά 5,1%, από 13,7% το 1991 στο 8,6% το 2001, ενώ αντίθετα μικρή άνοδο σημείωσε το εν λόγω ποσοστό των νέων ανδρών κατά 0,8% από 6,2% το 1991 στο 7,1% το 2001.

Πίνακας 5.3: Δείκτες αγοράς εργασίας (απογραφές 1991 και 2001).

Η αγορά εργασίας στο Δήμο Λαυρεωτικής						
Περιγραφή	1991			2001		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Πληθυσμός σε ηλικία προς εργασία (10 ετών και άνω) ¹⁸	8.811	4.458	4.353	9.517	4.768	4.749
Πληθυσμός σε ηλικία προς εργασία (10-64 ετών)	7.756	3.987	3.769	7.925	4.026	3.899
Εργατικό δυναμικό (10 ετών και άνω)	3.972	2.817	1.155	4.428	2.915	1.513
Εργατικό δυναμικό (10-64 ετών)	3.944	2.798	1.146	4.315	2.834	1.481
Απασχολούμενοι (10 ετών και άνω)	2.986	2.293	693	3.497	2.399	1.098
Απασχολούμενοι (10-64 ετών)	2.959	2.275	684	3.384	2.318	1.066
Άνεργοι	986	524	462	931	516	415
Άνεργοι Νέοι (10-24 ετών)	334	176	158	336	206	130
«Νέοι» Άνεργοι	293	150	143	452	272	180
Δείκτες						
Ποσοστό συμμετοχής του εργατικού δυναμικού (10-64 ετών)	50,9	70,2	30,4	54,4	70,4	38,0
Ποσοστό απασχόλησης (10-64 ετών)	38,2	57,1	18,1	42,7	57,6	27,3
Ποσοστό ανεργίας	24,8	18,6	40,0	21,0	17,7	27,4
Ποσοστό ανεργίας νέων (10-24 ετών)	8,4	6,2	13,7	7,6	7,1	8,6
Ποσοστό νέων άνεργων	29,7	28,6	31,0	48,5	52,7	43,4

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

¹⁸ Ο πληθυσμός σε ηλικία προς εργασία αποτελείται από το σύνολο των ατόμων άνω των 15 ετών. Όμως στα διαθέσιμα στοιχεία που προέρχονται από τις Απογραφές 1991 & 2001, σε επίπεδο Δήμων, ο πληθυσμός δίνεται από την ηλικιακή κατηγορία των 10 ετών και άνω. Θεωρούμε πως δεν θα υπάρχει σοβαρή απόκλιση και τα στοιχεία θα είναι συγκρίσιμα με αυτά του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Επομένως, σε επίπεδο Δήμου οι υπολογισμοί γίνονται λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό ηλικίας άνω των 10 ετών, ενώ σε επίπεδο Νομού άνω των 15 ετών.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές 1991 & 2001.

Γράφημα 5.4: Ποσοστιαία (%) κατανομή του εργατικού δυναμικού κατά ηλικιακή κατηγορία και φύλο.

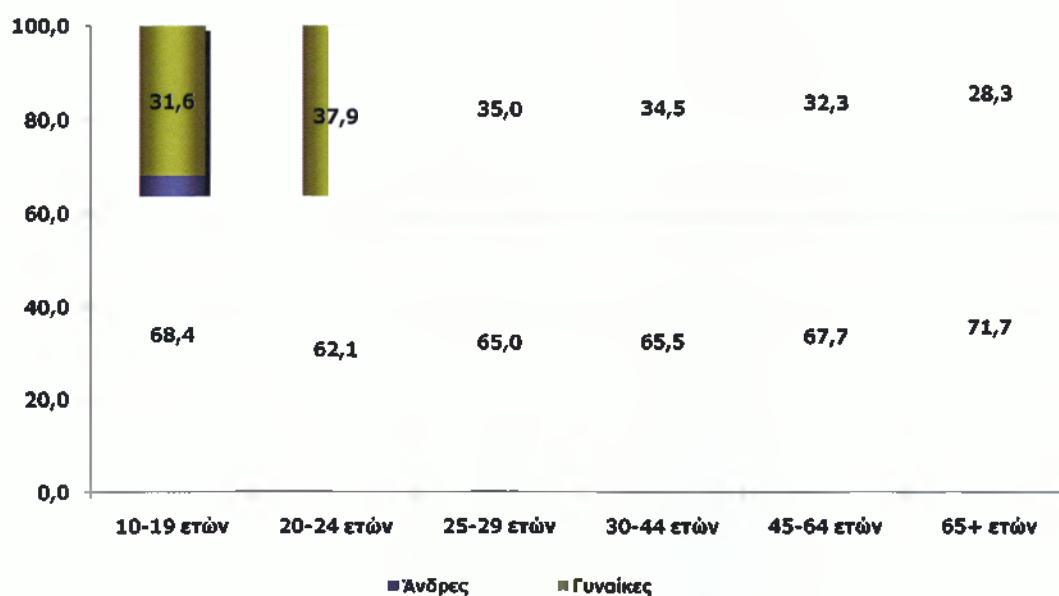
Στον πίνακα 5.4 παρουσιάζεται η συμμετοχή των δύο φύλων στο σύνολο του εργατικού δυναμικού του Δήμου κατά ηλικιακή κατηγορία. Παρατηρούμε ότι:

- ✓ Το 65,8% του εργατικού δυναμικού του νομού αποτελείται από άνδρες και το 34,2% από γυναίκες.
- ✓ Οι άνδρες κατέχουν τα πρωτεία σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες.
- ✓ Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής οι άνδρες το έχουν στην ηλικιακή κατηγορία άνω των 65 ετών (71,7%), ενώ οι γυναίκες στην ηλικιακή κατηγορία 20-24 ετών (37,9%).

Πίνακας 5.4: Ποσοστιαία (%) κατανομή του εργατικού δυναμικού κατά ηλικιακή κατηγορία και φύλο.

Ηλικιακή κατηγορία	Φύλο					
	Σύνολο		Άνδρες		Γυναίκες	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστό (%)	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστό (%)	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστό (%)
Σύνολο	4.428	100,0	2.915	65,8	1.513	34,2
10-19 ετών	174	100,0	119	68,4	55	31,6
20-24 ετών	607	100,0	377	62,1	230	37,9
25-29 ετών	609	100,0	396	65,0	213	35,0
30-44 ετών	1.745	100,0	1.143	65,5	602	34,5
45-64 ετών	1.180	100,0	799	67,7	381	32,3
65+ ετών	113	100,0	81	71,7	32	28,3

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001.

Γράφημα 5.5: Ποσοστιαία (%) κατανομή του εργατικού δυναμικού κατά ηλικιακή κατηγορία και φύλο.

5.3.1 Απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

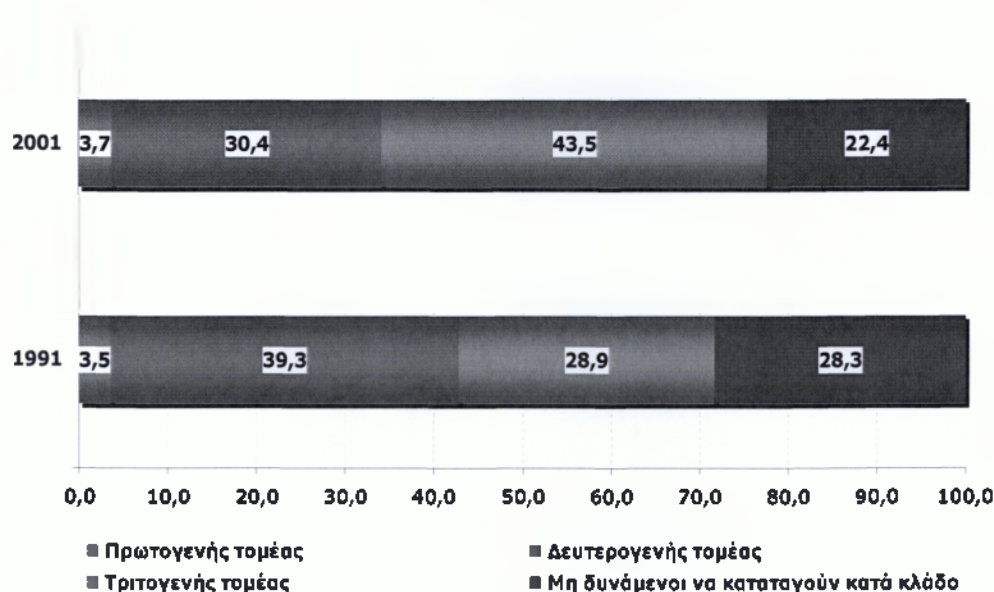
Η απασχόληση στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής χαρακτηρίζεται από τη σημαντική συμμετοχή του τριτογενούς τομέα (59%) που κατέχει και τα πρωτεία. Στη συνέχεια έρχεται ο δευτερογενής τομέας με ποσοστό 27,7% και ο πρωτογενής τομέας με ποσοστό 5%. Αναλυτικότερα στον τριτογενή τομέα απασχολούνται 90.872 άτομα, στο δευτερογενή τομέα 42.706 άτομα και στον πρωτογενή τομέα 7.670 άτομα.

Παρόμοια στο Δήμο Λαυρεωτικής στον τριτογενή τομέα απασχολείται το 43,5% των απασχολούμενων (1.924 άτομα σε σύνολο 4.428 απασχολούμενων), ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας με ποσοστό 30,4% των απασχολούμενων του Δήμου. Ο πρωτογενής τομέας κατέχει σαφώς χαμηλότερο ποσοστό μόλις 3,7% των απασχολούμενων. Αξίζει να σημειωθεί πως συγκριτικά με το 1991 το ποσοστό των απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα αυξήθηκε σημαντικά, 14,6 ποσοστιαίες μονάδες ενώ παράλληλα σημειώθηκε μείωση των απασχολούμενων στον δευτερογενή τομέα (8,9%) γεγονός που δείχνει τη στροφή της απασχόλησης προς τον τριτογενή τομέα.

Πίνακας 5.5: Συνολική απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου Λαυρεωτικής.

Τομείς οικονομικής δραστηριότητας	1991		2001	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστό (%)	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστό (%)
Σύνολο Απασχολουμένων	3.972	100,0	4.428	100,0
Πρωτογενής τομέας	140	3,5	166	3,7
Δευτερογενής τομέας	1.560	39,3	1.344	30,4
Τριτογενής τομέας	1.146	28,9	1.924	43,5
Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	1.126	28,3	994	22,4

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001.

Γράφημα 5.6: Ποσοστιαία συμμετοχή της συνολικής απασχόληση στο Δήμο Λαυρεωτικής ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

5.3.2 Ανεργία.

Το 2001 το 21% του εργατικού δυναμικού αποτελείται από ανέργους, 931 άνεργοι σε σύνολο 4.428 ατόμων που αποτελούν το εργατικό δυναμικό. Αξίζει να σημειωθεί πως το πλήθος των ανέργων στο Δήμο Λαυρεωτικής μειώθηκε κατά 5,6% αναφορικά με το 1991. Το 2001 ο αριθμός των ανέργων στη νομαρχία Ανατολικής Αττικής ανήλθε σε 16.748 άτομα (ποσοστό 9,8%)¹⁹.

Ανά φύλο, παρατηρούμε πως από το ανδρικό εργατικό δυναμικό το 17,7% είναι άνεργοι (516 άνεργοι σε σύνολο 2.915 ανδρών του εργατικού δυναμικού), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις γυναίκες είναι αρκετά υψηλότερο, 27,4% (415 άνεργες γυναίκες σε σύνολο 1.513). Συγκριτικά με το 1991, σημειώνεται σημαντική μείωση στο πλήθος των ανέργων

¹⁹ Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001

γυναικών (10,2%), ενώ μικρότερη είναι η μείωση στο πλήθος των άνεργων ανδρών (1,5%).

Η ανεργία φαίνεται ότι εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και για τα δύο φύλα. Ο προς εργασία πληθυσμός (15- 64 ετών) είναι περίπου το 71,5% του συνολικού πληθυσμού η ανεργία κυμάνθηκε από 35% περίπου, τους μήνες Ιανουάριο – Φεβρουάριο, μειώθηκε στο 25 % το μήνα Αύγουστο και αυξήθηκε στο 35% περίπου τον μήνα Δεκέμβριο. Η διακύμανση παρουσιάζει μια έντονη εποχικότητα που προφανώς είναι αποτέλεσμα της επίδρασης της τουριστικής σαιζόν στην απασχόληση.

Παρόλα αυτά, το φαινόμενο της ανεργίας παραμένει έντονα ανησυχητικό, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη τόσο ως προς τις μελλοντικές πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης όσο και ως προς τις ακολουθητέες μεταναστευτικές πολιτικές, προς τους αλλοδαπούς, οι οποίοι με την απογραφή του 2001, αποτελούσαν περίπου το 6% του συνολικού πληθυσμού.

5.4 Οι υπηρεσίες του Δήμου.

Το Εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Λαυρεωτικής περιλαμβάνει τις Υπηρεσίες του Δήμου, όπως αυτές παρουσιάζονται στο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου καθώς και τα διάφορα Νομικά του Πρόσωπα.

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Λαυρεωτικής ψηφίστηκε αρχικά από το Δημοτικό Συμβούλιο με την υπ. αριθμ. 99/2001 απόφαση του και εγκρίθηκε με την υπ. αριθμ. 08/Δ.Τ.Α./21087/01 (Φ.Ε.Κ. Β 1539/ 19-11-01 Διορθ. Σφαλμ. Στο Φ.Ε.Κ. 545B) και τροποποιήθηκε στη συνέχεια με την υπ. αριθμ. 08/Δ.Τ.Α. / 13006/07 (Φ.Ε.Κ. 1541 Β/17-8-2007) απόφαση του Γ.Γ. Περιφέρειας Αττικής. Ο Ο.Ε.Υ. παρουσιάζεται συνολικά στο Παράρτημα 1, στην τελευταία τροποποιημένη έκδοση του (Αρ. Απ. 08/ΔΤΑ/1542/2008)²⁰.

²⁰ Δήμος Λαυρεωτικής

Τις Υπηρεσίες του Δήμου τις συγκροτούν:

1. Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών.
2. Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.
3. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.
4. Οι Αυτοτελείς Υπηρεσίες.

Τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου είναι τα εξής:

1. Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης και Τηλεθέρμανση Λαυρεωτικής (Δ.Ε.Υ.Α.ΤΗ.Λ.).
2. Το πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λαυρεωτικής.
3. Ο Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Λαυρεωτικής.
4. Η Φιλαρμονική Δήμου Λαυρεωτικής.
5. Το Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) του Δήμου Λαυρεωτικής.
6. Η Δ.Ε.Α.Λ.
7. Ο Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Δήμου Λαυρεωτικής.

5.5 Ιστορικά μέρη στον Δήμο Λαυρεωτικής.

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποια ιστορικά μέρη που βρίσκονται στον Δήμο Λαυρεωτικής και αξίζει κανείς να επισκεφτεί.

- **Ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο.**

Στο ψηλότερο σημείο του ακρωτηρίου του Σουνίου βρίσκεται σήμερα το ιερό του Ποσειδώνα. Οι Αθηναίοι άρχιζαν να χτίζουν δωρικό περίπτερο ναό στις αρχές του 5ου π.Χ. αιώνα. Ο ναός όμως δεν ολοκληρώθηκε γιατί καταστράφηκε από τους Πέρσες το 480 π.Χ.

Οι Αθηναίοι δραστηριοποιήθηκαν ξανά για την ανέγερση ενός νέου ναού επί των χρόνων του Περικλή. Η κατασκευή του νέου ναού χρονολογείται μεταξύ των ετών 444-440 π.χ., όταν η πόλη βρισκόταν κυριολεκτικά στο απόγειο της ακμής της. Ο νέος ναός ήταν περίπτερος με δύο κίονες μεταξύ παραστάδων σε πρόδομο και οπισθόδομο, και κατασκευασμένος εξ ολοκλήρου από λευκό μάρμαρο. Το μνημείο του θεού της θάλασσας, είναι ακόμα γνωστό στους ναυτικούς ως «Καβοκολώνες», ενώ ενέπνευσε περιηγητές, λογοτέχνες του ρομαντισμού και ποιητές. Η απίστευτη θέα προς το αρχιπέλαγος και τα μαγευτικά ηλιοβασιλέματα το καθιστούν αναμφίβολα ένα μοναδικό μνημείο.

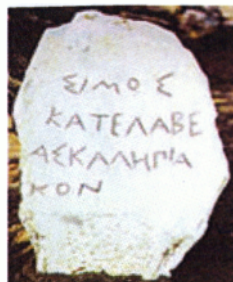
- **Το Θορικό.**

Ο σημερινός λόφος Βελατούρι είναι το κέντρο ενός μυκηναϊκού οικισμού και του αρχαίου δήμου Θορικού. Από τον οικισμό σώζονται το ιδιόμορφο θέατρο (6ος-4ος αιώνας π.Χ.), τμήματα του οικισμού και των βιομηχανικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας μετάλλων, ένας τετράγωνος πύργος του 4ου αιώνα π.Χ., τα νεκροταφεία και το ιερό της Δήμητρας και Κόρης. Τα σημαντικότερα μνημεία και αρχιτεκτονικά σύνολα του αρχαιολογικού χώρου είναι η Μυκηναϊκή ακρόπολη στην κορυφή του λόφου Βελατούρι και οι δύο θολωτοί τάφοι της ίδιας εποχής, όπως επίσης και το Αρχαίο Θέατρο του Θορικού (6ος αιώνας π.Χ.), ιδιαίτερα σημαντικό

για την ιστορία του αρχαίου θεάτρου λόγω του ιδιόμορφου ελλειψοειδούς σχήματός του.

- Αρχαίους οικισμούς και μεταλλευτικά έργα.

Τα πλυντήρια ήταν ειδικές κατασκευές των αρχαίων μεταλλευτών, που χρησιμοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις του Λαυρίου για το καθαρισμό των μεταλλευμάτων. Πρόκειται για επίπεδες και ελικοειδείς εγκαταστάσεις τις οποίες γέμιζαν με νερό που συγκέντρωναν σε μεγάλες φυσικές ή τεχνητές δεξαμενές. Βρίσκονται σε περιοχές εντός του Εθνικού Δρυμού Σουνίου (Αγ. Τριάδα, Μπερτσέκο, Αγριλέζα, Μεγάλα Πεύκα, Σούριζα) αρχαία πλυντήρια, επίπεδα και ελικοειδή, τα οποία αποτελούσαν στα παρελθόν το μέσο καθαρισμού και επεξεργασίας των μεταλλευμάτων.

- Η Σκάλα της Γαλλικής Εταιρείας στο λιμάνι του Λαυρίου.

Η σιδερένια Σκάλα της Γαλλικής Εταιρείας βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του λιμανιού του Λαυρίου. Κατασκευάστηκε το 1888 για την ευκολότερη φόρτωση στα πλοία των μεταλλευμάτων με σκοπό την εξαγωγή τους κυρίως στη Γαλλία. Η Γαλλική Σκάλα, που καταγράφεται σήμερα ως έσχατο απομεινάρι των παραθαλάσσιων εγκαταστάσεων της ιστορικής CFML και των αξιόλογων λιμενικών έργων που επιτέλεσε στη Λαυρεωτική, εξακολουθεί να λειτουργεί ως τοπόσημο, και μάλιστα το ισχυρότερο της πόλης του Λαυρίου μέχρι σήμερα, καθώς και ως αναπόσπαστο τμήμα της τοπικής συλλογικής μνήμης.

- **Αρχαιολογικό Μουσείο.**

Το Αρχαιολογικό Μουσείο του Λαυρίου, στην άκρη της πόλης, είναι αφιερωμένο στην πολιτιστική, θρησκευτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία της περιοχής. Η μία του αίθουσα είναι αφιερωμένη στα μεταλλεία και τη λειτουργία τους. Η δεύτερη αίθουσα, καθώς και το αίθριο, παρουσιάζουν σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα από το Λαύριο, το Σούνιο και το Θορικό, που καλύπτουν όλη την αρχαιότητα - από τη Νεολιθική εποχή μέχρι την Παλαιοχριστιανική περίοδο.

- **Ορυκτολογικό Μουσείο.**

Στο Ορυκτολογικό Μουσείο του Λαυρίου της Εταιρείας Μελετών Λαυρεωτικής, του συλλόγου των επιστημόνων του Λαυρίου, εκτίθενται περίπου 500 κομμάτια ορυκτών και πετρωμάτων από τα περίπου 1000 της συλλογής του. Εκτός από τα ορυκτά που εκμεταλλεύτηκαν οι μεταλλευτές, στο Μουσείο εκτίθενται επίσης ορυκτά μοναδικά σε παγκόσμιο επίπεδο (νίλιτης, φιδλερίτης, γεωργιαδεσίτης Θορικοσίτης κ.ά.). Τα εκθέματα περιλαμβάνουν, επίσης, αργυρά νομίσματα του 4ου αιώνα π.Χ., μολύβδινες χελώνες από την αρχαιότητα ως τον 19ο αιώνα και εργαλεία των μεταλλωρύχων.

- **Νεοκλασικά Κτίρια.**

Ένας μεγάλος αριθμός απλών νεοκλασικών σπιτιών, μεμονωμένων ή σε σύνολα, κυρίως στις συνοικίες του Νυχτοχωρίου, της Αγίας Παρασκευής και γύρω από την Κεντρική Πλατεία, συμπληρώνουν την αισθητική της πόλης. Αξιοσημείωτο είναι το κτίριο της «Ευτέρπης». Πρόκειται για το ιστορικό νεοκλασικό κτίριο που πήρε το όνομά του από την ομώνυμη φιλαρμονική, την οποία στέγαζε από το 1893,

χρονολογία κατά την οποία κατασκευάστηκε το εν λόγω κτίριο. Αποτελούσε ένα από τα δύο κέντρα της μουσικής ζωής της πόλεως του Λαυρίου.

5.6 Άσκηση πολιτιστικής πολιτικής Δήμου Λαυρεωτικής.

5.6.1 Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λαυρεωτικής.

Το Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λαυρεωτικής είναι Τμήμα Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αντικείμενο του οργανισμού είναι:

- Πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Ενίσχυση και προβολή των τοπικών συνόλων και συλλόγων.
- Οργάνωση βιβλιοθήκης.
- Οργάνωση εκθέσεων.

Οργανωτικά ο οργανισμός λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Στις δραστηριότητες του πολιτιστικού κέντρου ανήκουν:

- Μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικά και παραδοσιακά κτήρια
- Πολιτιστικά αγαθά και έργα
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις και ανταλλαγές
- Πολιτιστικές υποδομές.

5.6.1.1 Σκοπός.

Σκοπός του Πολιτιστικού Κέντρου είναι:

- ✓ Η συντήρηση και αξιοποίηση των ιστορικών χώρων, η προβολή τους στο ευρύτερο κοινό, η αναπαλαίωση παραδοσιακών κτηρίων, οι παραστάσεις στο αρχαίο θέατρο Θορικού και η ένταξη στο φεστιβάλ Αθηνών.
- ✓ Η αξιοποίηση όλων των πολιτιστικών χώρων και μνημείων που υπάρχουν στην περιφέρεια του δήμου, η βελτίωση και η συντήρηση τους, η ανάπτυξη όλων των συλλόγων, σχημάτων και δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τον πολιτισμό.
- ✓ Η διοργάνωση και αναβάθμιση των πολιτιστικών δράσεων και αξιών της πόλης σε σχέση με τα σύνολά της. Ακόμα είναι οι πολιτιστικές παραγωγές και οι πολιτιστικές ανταλλαγές για την ευρύτερη αξιοποίηση τους, η δημιουργία ενός καταξιωμένου φεστιβάλ υπερτοπικού ενδιαφέροντος.
- ✓ Η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επαφή των πολιτών με πολιτιστικά αγαθά.

5.6.2 Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου.

Το **Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (Τ.Π.Π.Λ.)**, είναι ένας οργανισμός επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, επιχειρηματικής δραστηριότητας και πολιτισμού. Ιδρύθηκε στη θέση της παλαιάς Γαλλικής Εταιρείας Λαυρίου (Compagnie Francaise des Mines du Laurium) το 1992, με πρωτοβουλία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου²¹.

Το Τ.Π.Π.Λ. **στοχεύει** στη σύνδεση της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας που πραγματοποιείται στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου στην πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων σχετικών με την προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της ευρύτερης περιοχής της Λαυρεωτικής και στην ανάδειξη της ιστορίας των δραστηριοτήτων που στο παρελθόν είχαν αναπτυχθεί στις διατηρητέες εγκαταστάσεις του. Ο χώρος του Τ.Π.Π.Λ. αποτελεί μοναδικό μνημείο βιομηχανικής αρχαιολογίας και αρχιτεκτονικής και σε αυτόν διατίθενται μια σειρά εγκαταστάσεων για την στέγαση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αιχμής.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου αλλά και οι ανακαινισμένες εγκαταστάσεις, συνεχίζουν να στηρίζουν την έρευνα, την εκπαίδευση και την τεχνολογία. Σήμερα, το Τ.Π.Π.Λ. αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό Τεχνολογικό Πάρκο στην περιοχή της Αττικής που εξειδικεύεται σε τομείς – κλειδιά της σύγχρονης εφαρμοσμένης τεχνολογίας, όπως είναι η πληροφορική, η ηλεκτρονική τεχνολογία, οι τηλεπικοινωνίες, η ρομποτική, η τεχνολογία laser, η περιβαλλοντική τεχνολογία, η εξοικονόμηση ενέργειας, η ναυπηγική, η θαλάσσια τεχνολογία, κ.α.

5.6.2.1 Οι στόχοι και ο ρόλος του Πάρκου.

Ο χώρος του Τ.Π.Π.Λ. αποτελεί μοναδικό μνημείο βιομηχανικής αρχαιολογίας και αρχιτεκτονικής και σε αυτόν διατίθενται μια σειρά εγκαταστάσεων για την στέγαση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αιχμής. Η στέγαση επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται είτε κατόπιν μισθώσεως σε έτοιμους προς τούτο χώρους, είτε κατόπιν επενδύσεως των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων προκειμένου να προσαρμόσουν τα χαρακτηριστικά του διατιθέμενου χώρου στις συγκεκριμένες ανάγκες

²¹ Ανακτήθηκε από: <http://www.ltp.ntua.gr>

τους. Στην τελευταία περίπτωση το όλο εγχείρημα παρακολουθείται και εγκρίνεται από την Τεχνική Υπηρεσία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Το Τ.Π.Π.Λ. αποσκοπεί αφ' ενός μεν στην σύνδεση της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας που πραγματοποιείται εντός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με τις ανάγκες και τα παραγωγικά ενδιαφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου και την επανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τη σχετική εμπειρία που αποκομίζεται από τη σύνδεση αυτή, αφ' ετέρου δε στην πραγματοποίηση μιας σειράς πολιτιστικών εκδηλώσεων σχετικών τόσο με την προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της ευρύτερης περιοχής στην οποία ανήκει, όσο και με την ιστορία των δραστηριοτήτων που κατά το παρελθόν είχαν αναπτυχθεί στις διατηρητέες εγκαταστάσεις στις οποίες αυτό σήμερα στεγάζεται.

Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (Τ.Π.Π.Λ.) καθοδηγείται από τους παρακάτω συγκεκριμένους προσανατολισμούς:

1. Αξιοποίηση των εγκαταστάσεων της Γαλλικής Εταιρείας με νέες χρήσεις.
2. Μεταφορά τεχνολογίας από το Ε.Μ.Π. και από άλλα πανεπιστήμια στο Τ.Π.Π.Λ.
3. Προσανατολισμός στην κάλυψη βασικών αδυναμιών τεχνολογικού εκσυγχρονισμού και ανταγωνιστικότητας των ελληνικών βιομηχανικών επιχειρήσεων
4. Προσανατολισμός στην οργανική σύνδεση του Τ.Π.Π.Λ. με την πόλη του Λαυρίου και την ευρύτερη περιοχή.

Οι παραπάνω προσανατολισμοί συγκεκριμενοποιούνται στους ακόλουθους στόχους που το Τ.Π.Π.Λ. αναλαμβάνει να προωθήσει:

- Να αποκωδικοποιήσει το περιεχόμενο του χώρου και να αντλήσει από τις εμπειρίες του πρόσφατου παρελθόντος τις ιδιαιτερότητες που διαμορφώνουν τις συνθήκες για συγκεκριμένη και εκσυγχρονισμένη αναπτυξιακή πορεία στο πεδίο της τεχνολογίας στην χώρα μας.

- Να προβάλλει το πολιτιστικό περιεχόμενο του χώρου και να το συνδέσει με τα αιτήματα ανάπτυξης της Λαυρεωτικής.
- Να συμβάλει στην καλλιέργεια πνεύματος επιχειρηματικότητας και στην προώθηση δομής που να ευνοεί την γένεση, την ανάπτυξη και την λειτουργία επιχειρηματικής δραστηριότητας στο χώρο των σύγχρονων τεχνολογιών.
- Να διαμορφώσει τις κατάλληλες θεσμικές και υλικές συνθήκες για την μεταφορά και εμπορική αξιοποίηση της πανεπιστημιακής γνώσης (περιβάλλον αμοιβαίας υποστήριξης και ενίσχυσης).
- Να φέρει το πανεπιστήμιο, την παραγωγή και την κοινωνία σε αναπτυξιακή συνεργασία με προδιαγραφές κατάλληλες όχι μόνο για τον εθνικό χώρο αλλά και για τον ευρωπαϊκό.
- Να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει νέο σύστημα επικοινωνιών το οποίο σε συνεργασία με το υφιστάμενο να παρέχει την ευκαιρία σε αναπτυγμένες επιχειρήσεις να εγκατασταθούν εκτός της μητροπολιτικής ζώνης χωρίς να θυσιάσουν από τις ανάγκες τους σε υπηρεσίες, παροχές και διευκολύνσεις.

Αυτό το οποίο, στην πραγματικότητα, παράγεται είναι ένα περιβάλλον. Μία δομή, που συντίθεται από την συνάρθρωση μηχανισμών, παροχών και υπηρεσιών που αναλαμβάνουν να διευκολύνουν τη δημιουργία σύγχρονης επιχειρηματικότητας. Αποβλέπει στο να δώσει στήριγμα και συνέχεια σε έργα τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης. Η καταγωγή της έρχεται από το πανεπιστήμιο και ακριβώς για το λόγο αυτό μπορεί να προωθεί την επιχειρηματικότητα που βασίζεται στη γνώση. Καλλιεργείται όμως και αναπτύσσεται στο έδαφος της πιο μεγάλης και πιθανότατα της μακροβιότερης βιομηχανικής εμπειρίας της χώρας.

5.6.2.2 Πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Στους χώρους του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου φιλοξενούνται καλλιτεχνικές και συνεδριακές εκδηλώσεις, εταιρικές παρουσιάσεις και συναντήσεις, επιδείξεις μόδας, φωτογραφίες, κοινωνικές εκδηλώσεις και διάφορα events, μεταξύ των οποίων και τηλεοπτικά γυρίσματα, όπως τα σίριαλ «Οι Μάγισσες της Σμύρνης», «Γιούγκερμαν», κ.α.

Πιο συγκεκριμένα, από το 2005 έχουν πραγματοποιηθεί περίπου 40 εκδηλώσεις. Ο χώρος έχει φιλοξενήσει, μεταξύ άλλων, 5 φωτογραφίες (κυρίως μόδας), 5 παρουσιάσεις προϊόντων, 7 meeting μεγάλων εταιρειών, περίπου 15 κινηματογραφικά, τηλεοπτικά και μουσικά γυρίσματα, 2 γυρίσματα video clip κλπ. Επίσης, έχουν διεξαχθεί μουσικά events (Synch festivals, MAD secret concerts), καθώς και αρκετές συναυλίες μοντέρνας και κλασικής μουσικής.

Οι αίθουσες που διατίθενται για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων είναι:

- Η επιβλητική Βίλλα Serpieri, ένα μονώροφο νεοκλασικό κτίριο, χτισμένο με πέτρα και ξύλινη στέγη, ήταν στο παρελθόν η οικία του J.B. Serpieri, διευθυντή της Γαλλικής Εταιρείας. Σήμερα έχει ανακαινιστεί εξ ολοκλήρου και έχει διαμορφωθεί σε ιδανικό χώρο για τη διοργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων. Οι πέντε αίθουσες της Βίλλας Serpieri μπορούν να φιλοξενήσουν συνολικά έως 120 άτομα και διαθέτουν την υποδομή για τη διοργάνωση μικρών επαγγελματικών ή κοινωνικών εκδηλώσεων. Επίσης, ο κήπος πίσω από το κτίριο αποτελεί ιδανικό χώρο για υπαίθριες κοινωνικές εκδηλώσεις. Οι αίθουσες Serpieri I, II, III και IV βρίσκονται στο ισόγειο του κτιρίου, έχουν επιφάνεια 30 τ.μ. η κάθε μία και

αυτόνομη είσοδο, ενώ είναι κατάλληλες για workshop και μικρές συναντήσεις (25 άτομα σε διάταξη theater style).

- Το κτίριο του Φαρμακείου που βρίσκεται δίπλα στη Βίλλα Serpieri και στο παρελθόν λειτουργούσε ως το κεντρικό φαρμακείο της Γαλλικής Εταιρείας. Χτισμένο από πέτρα, με ξύλινα και μεταλλικά δοκάρια, το κτίριο αποτελείται από δύο αίθουσες (Farmakio I και Farmakio II) χωρίς εσωτερικά χωρίσματα, οι οποίες διαθέτουν σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό. Η αίθουσα Farmakio I, στον πρώτο όροφο του κτιρίου, έχει επιφάνεια 110 τ.μ. και δυναμικότητα 120 ατόμων σε διάταξη theater style. Η αίθουσα Farmakio II, στο ισόγειο του κτιρίου, έχει επιφάνεια 70 τ.μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 80 άτομα σε διάταξη theater style.

- Η αίθουσα Μηχανουργείο I, με επιφάνεια 500 τ.μ. (χωρητικότητα 600 ατόμων σε διάταξη theater style) και χωρίς εσωτερικά χωρίσματα, διατηρεί ακόμη μουσειακά εκθέματα στη βόρεια πλευρά της, τα οποία δημιουργούν ένα ατμοσφαιρικό σκηνικό για συνεδριακές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Τα υλικά που έχουν

χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή του κτιρίου (πέτρα, ξύλο και σίδηρο) και η υψηλή στέγη προσδίδουν στην αίθουσα μοναδική ακουστική.

5.6.3 Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Λαυρεωτικής.

Ο Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Λαυρεωτικής προήλθε μετά από συγχώνευση των δύο (2) Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΥΡΙΟΥ» και «ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΥΡΙΟΥ» που συστάθηκαν και δημοσιεύθηκαν στα ΦΕΚ.82/15.02.1988/τ Β' & 417/ 11.04.2001/τ Β' αντίστοιχα σ' ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ» που συστάθηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 22.11.2005/τ Β'²².

Οργανωτικά είναι Αυτόνομο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και έχει δικό του εννεαμελές (9) Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από έξι (6) Δημοτικούς Συμβούλους, δύο (2) Εκπροσώπους Σωματείων και έναν (1) Πολίτη.

²² Δήμος Λαυρεωτικής

5.6.3.1 Αντικείμενο οργανισμού.

Το αντικείμενο του οργανισμού είναι:

1. Ανάπτυξη Αθλητικών Προγραμμάτων για όλες τις ηλικίες από προσχολική ηλικία έως τα Κ.Α.Π.Η.
2. Συνεργασία με τα σχολεία της πόλης για την διοργάνωση Σχολικών Πρωταθλημάτων, αθλητικές δραστηριότητες για τις μειονότητες της πόλης, «πρόγραμμα Καλλιπατείας»
3. Υποστήριξη στα Αθλητικά Σωματεία της πόλης.
4. Διοργάνωση Αθλητικών Εκδηλώσεων (Φεστιβάλ Γενικής Γυμναστικής Ανατολικής Αττικής και Πανελλήνια Πρωταθλήματα).
5. Η δημιουργία, λειτουργία, διαχείριση, συντήρηση, Αθλητικών Κέντρων, Γυμναστηρίων, Γηπέδων, Κολυμβητηρίων και γενικά χώρων Αθλητικών Εγκαταστάσεων των οποίων η χρήση ανήκει ή έχει παραχωρηθεί στο Δήμο Λαυρεωτικής και η εξασφάλιση της υλικοτεχνικής υποδομής και του απαραίτητου εξοπλισμού για την κάλυψη των αναγκών ελεύθερης και οργανωμένης άθλησης των κατοίκων του Δήμου Λαυρεωτικής και ιδιαίτερα των νέων.
6. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη του αθλητισμού για όλους (ελεύθερου και οργανωμένου) η αξιοποίηση των σχετικών προγραμμάτων και η λειτουργία ειδικών τμημάτων για την συμμετοχή και άθληση ατόμων με ειδικές ανάγκες.
7. Η ανάγκη ευγενούς άμιλλας του αθλητικού πνεύματος, η σωματική, πνευματική και πολιτιστική καλλιέργεια των δημοτών.

8. Η ίδρυση και λειτουργία τμημάτων κατ' άθλημα, Ακαδημιών για την παιδική και εφηβική ηλικία και ομάδων με συμμετοχή των δημοτών στα διάφορα αθλήματα.
9. Η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των δημοτών και ιδιαίτερα των νέων, η καλλιέργεια φιλάθλου πνεύματος, συλλογικότητας και συνεργασίας και η ενίσχυση των κοινωνικών προσπαθειών και επιδιώξεων για την υγεία, την ψυχολογική ισορροπία την αναψυχή και την απομάκρυνση από τα ναρκωτικά.
10. Η μέσω του αθλητισμού διάδοση των παραδόσεων και των φιλειρηνικών αισθημάτων του λαού μας και η προώθηση μέσα από τους αθλητικούς αγώνες της φιλίας μεταξύ των λαών.
11. Η οργάνωση και ανάπτυξη κάθε είδους αθλητικής δραστηριότητας στον Δήμο Λαυρεωτικής (αθλητικές εκδηλώσεις, επιμορφωτικά σεμινάρια, διαλέξεις, συζητήσεις κ.λ.π.) με σκοπό την καλλιέργεια φιλάθλου συναγωνιστικού πνεύματος των ιδανικών του αθλητισμού χωρίς φανατισμό, βία στους αθλητικούς χώρους, άσκοπους ανταγωνισμούς και κερδοσκοπικούς στόχους.
12. Η συνεργασία με τα Σχολεία και τους Καθηγητές Φυσικής Αγωγής, τους Αθλητικούς Φορείς της πόλης και της ευρύτερης περιοχής και η παροχή με κάθε δυνατό τρόπο ηθικής και υλικής βοήθειας και τεχνικής υποστήριξης με στόχο την ενίσχυση και την διερεύνηση του πεδίου των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεων τους για την ανάπτυξη του αθλητισμού.
13. Η ηθική και υλική συμπαράσταση στην προσπάθεια ανάπτυξης κάθε αθλητικής δραστηριότητας και αθλητικών σωματείων της περιοχής. Η καλλιέργεια του πνεύματος της φυσιολατρίας στα πλαίσια της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και την επίτευξη της επαφής με τα στοιχεία της φύσης που δίνουν την ώθηση στην άσκηση του σώματος. Η δημιουργία εσόδων για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού.

14. Η παροχή κάθε υλικής και τεχνικής βοήθειας και η συνεργασία με τους Καθηγητές Φυσικής Αγωγής για την ανάπτυξη του Σχολικού Αθλητισμού.
15. Η συνεργασία με άλλους Δήμους και Αθλητικούς Φορείς που έχουν σαν κοινό στόχο την ανάπτυξη του Αθλητισμού εν γένει.

5.6.3.2 Προσωπικό οργανισμού

Το προσωπικό του οργανισμού αποτελείται από έναν (1) μόνιμο Καθηγητή Φυσικής Αγωγής, πέντε (5) ΠΕ10 Καθηγητές Φυσικής Αγωγής υπό πρόσληψη (από 01/09/2008), μία (1) Διοικητικό ΔΕ1 (από 01/07/2008), Συμβάσεις Μίσθωσης Έργου: Μία (1) Καθαρίστρια (έως 12/2008), ένας (1) Συντηρητής (έως 12/2008) και την Δομική υποστήριξη των τεσσάρων (4) ΑΜΕΑ.

5.6.3.3 Κτιριακή υποδομή

Η αθλητική υποδομή του οργανισμού είναι το δημοτικό κλειστό γυμναστήριο Λαυρίου, το δημοτικό στάδιο Λαυρεωτικής, το αθλητικό κέντρο Γ. Ραφιάς, το δημοτικό γυμναστήριο Νεάπολης, το γήπεδο αθλοπαιδιών Ευαγγελιστρίας, το γήπεδο αθλοπαιδιών παραπλεύρως του παιδικού σταθμού, οι αθλητικές εγκαταστάσεις - Ποσειδώνια (Λιμάνι Πασσά), το γήπεδο αθλοπαιδιών Λεγραινών και το Γήπεδο Παλλαυρεωτικού.

5.6.4 Φιλαρμονική Δήμου Λαυρεωτικής

Η φιλαρμονική ιδρύθηκε το 1962 και μετά από μικρή διακοπή επαναλειτούργησε το 1979²³.

Σκοπός της φιλαρμονικής είναι η εμφάνιση και συμμετοχή της ανελλιπώς στις εθνικές και τακτικές εορτές και εκδηλώσεις, βοηθώντας την ανάπτυξη της πόλης.

Οργανωτικά η Φιλαρμονική λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Λαυρεωτικής.

5.6.4.1 Δραστηριότητες.

Οι δραστηριότητες είναι οι εξής:

- Συμμετοχή σε εθνικές και θρησκευτικές εορτές (Παρελάσεις- Λιτανείες).
- Χειμερινή συναυλία κατά τον μήνα Μάρτιο με κομμάτια από το ευρύτερο κλασικό ρεπερτόριο.
- Καλοκαιρινή συναυλία με έργα ελλήνων και Ξένων Συνθετών με την συμμετοχή τραγουδιστών.
- Χριστουγεννιάτικα τραγούδια σε συνεργασία με την παιδική ή την Μικτή χορωδία του Δήμου.
- Μία επίσης προσφορά της Φιλαρμονικής είναι ο εκπαιδευτικός της χαρακτήρας.
- Στο χώρο της Φιλαρμονικής λειτουργούν τμήματα μουσικών οργάνων μορφώνοντας νέους μουσικούς που στην συνέχεια πλαισιώνουν την Δημοτική Φιλαρμονική. Σήμερα ο αριθμός των μαθητών είναι (30).

²³ Δήμος Λαυρεωτικής

5.6.4.2 Προσωπικό.

Το προσωπικό που απασχολείται στη φιλαρμονική είναι πέντε εργαζόμενοι οι οποίοι είναι οι εξής:

- Ένας αρχιμουσικός
- Ένας δάσκαλος πνευστών
- Μία δασκάλα Πνευστών Οργάνων
- Μία καθαρίστρια με σύμβασης μίσθωσης έργου

(Η Φιλαρμονική αποτελείται πενήντα τέσσερα μέλη.)

5.6.4.3 Υποδομή.

Η υποδομή της φιλαρμονικής είναι (80) Ογδόντα Μουσικά όργανα κατηγοριών:

- ο Χάλκινα πνευστά
- ο Ξύλινα Πνευστά
- ο Κρουστά

(30) Τριάντα αναλόγια, χειμερινή στολή, θερινή στολή. Συλλογή από (500) μουσικά κομμάτια

5.6.5 "Κενταύρια".

Τα τελευταία χρόνια στην πόλη του Λαυρίου διοργανώνονται τα *"Κενταύρια"*, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που έχουν χαρίσει μοναδικές στιγμές και έχουν φέρει κοντά με τέχνες και καλλιτέχνες, που κάποιος, ίσως να μην είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε.

5.7 Προσπάθειες οικονομικής ανάκαμψης του Δήμου.

Οι αρχικές προσπάθειες οικονομικής ανάκαμψης του Δήμου αρχικά στηρίχτηκαν στην αναβίωση της βιομηχανικής δραστηριότητας χωρίς ικανοποιητικά αποτελέσματα. Σιγά - σιγά οι προσπάθειες κατευθύνονται στη συνολική και οργανωμένη αλλαγή της παραγωγικής βάσης της οικονομίας με αιχμή του δόρατος την ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών με σκοπό αφενός την τουριστική εκμετάλλευση της πλούσιας πολιτιστικής ιστορίας της περιοχής σε συνδυασμό με την εκμετάλλευση των ωραιότατων ακτών της περιοχής και του λιμανιού του Λαυρίου και αφετέρου την υποστήριξη της βιοτεχνικής δραστηριότητας και των "καθαρών" βιομηχανιών σε συνεργασία με το τεχνολογικό πάρκο²⁴.

²⁴ Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Λαυρεωτικής

Οι βασικές διαστάσεις της αναπτυξιακής αυτής προσπάθειας είναι οι εξής:

- Ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων.
- Ανάδειξη και αναβάθμιση των περιοχών ειδικού πολιτιστικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος.
- Ανάδειξη διαδρομών περιπάτου και εγκαταστάσεων πολιτισμικών, τουριστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων στην παραθαλάσσια ζώνη (Εθνικός Δρυμός, στοές ορυχείων, κ.λπ.).
- Ανάδειξη αστικών παραθαλασσιών ζωνών.
- Ενίσχυση ειδικών ζωνών τουριστικής δραστηριότητας.
- Ανάδειξη του Λιμανιού του Λαυρίου.
- Υποστήριξη ειδικών μορφών τουρισμού.
- Ενίσχυση του Τεχνολογικού Πάρκου για την προσέλκυση βιομηχανικών τεχνολογιών αιχμής.
- Υποστήριξη της αλιείας.
- Υποστήριξη της οικοδομικής δραστηριότητας, αστικής και παραθεριστικής.
- Ενίσχυση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Αναπαλαίωση και προβολή του ιστορικού πολεοδομικού ιστού του Λαυρίου.
- Βελτίωση του οδικού δικτύου.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας παροχής δημοσίων και δημοτικών υπηρεσιών.

Μια σύντομη αναφορά στην αναπτυξιακή προσπάθεια των τελευταίων κυρίως ετών (2000- 2006) αναδεικνύει δύο βασικές πτυχές του αναπτυξιακού προβλήματος της Λαυρεωτικής: αφενός την μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλεται από τις τοπικές αρχές για τη δημιουργία έργων υποδομής και ανάδειξης της πολιτιστικής ιστορίας της περιοχής και ιδιαίτερα της πόλης του Λαυρίου, αφετέρου τις πάσης φύσεως αδυναμίες και εμπόδια που θα πρέπει να ξεπεράσουν για την υλοποίηση ακόμη και απλών έργων.

Παρόλα αυτά φαίνεται καθαρά η μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλεται για την ανάπτυξη της περιοχής, τη βελτίωση των συνθηκών καθημερινής διαβίωσης και τη δημιουργία έργων υποδομής που θα μπορέσουν να στηρίξουν την ανάπτυξη της πόλης του Λαυρίου, και των υπολοίπων οικισμών σ' ένα οικιστικό πόλο έλξης πολλών χιλιάδων κατοίκων. Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να δημιουργηθούν, το συντομότερο δυνατό τα εξής:

- α. Αξιοποίηση της πάσης φύσεως πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής για τουριστική εκμετάλλευση
- β. Γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρει η θάλασσα καθώς και η βιομηχανική παράδοση της περιοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Η ΕΡΕΥΝΑ

6.1 Μεθοδολογία έρευνας.

Σκοπός της παρακάτω έρευνας είναι να γίνει γνωστή η άποψη των δημοτών αλλά και σημαντικών προσώπων του τόπου για την πολιτική που ασκεί ο Δήμος για την ανάπτυξη του πολιτισμού.

Η έρευνα αποτελείται από δύο σκέλη. Στο πρώτο σκέλος παρουσιάζονται οι δύο συνεντεύξεις που πήρε η σπουδάστρια Φωτοπούλου Δήμητρα από την κα Δέσποινα Μπαλόπητα, Υπεύθυνη Διοικητικού, Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου και από τον κο Μανώλη Μπίσδα, Πρόεδρο Νομικού Προσώπου Θεορικού.

Στο δεύτερο σκέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε 36 δημότες με την συμπλήρωση ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 3 μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει έξι ερωτήσεις που αφορούν τα στοιχεία του ερωτώμενου. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει τρεις ερωτήσεις που αφορούν τις πολιτιστικές δράσεις που παρακολουθούν οι δημότες και το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου περιλαμβάνει δέκα ερωτήσεις που αφορούν την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής.

6.2 Προσωπική συνέντευξη

Παρακάτω παρουσιάζεται η συνέντευξη που έγινε στην κα Δέσποινα Μπαλόπητα, Υπεύθυνη Διοικητικού, Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου, με σκοπό να γίνει γνωστή η άποψή της για την πολιτική που ασκεί ο Δήμος για την ανάπτυξη του πολιτισμού.

Στο ερώτημα σχετικά με τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι τοπικοί και κοινωνικοί φορείς, η κα Μπαλόπητα θεωρεί ότι η πρωτοβουλία του Δήμου να οργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις είναι ιδιαίτερα σημαντική για την πόλη του Λαυρίου. Συμβάλλει στην ανάπτυξη και την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς όχι μόνο στην τοπική κοινωνία αλλά και στην ευρύτερη Λαυρεωτική. Συγκεκριμένα, η φιλοξενία των εκδηλώσεων αυτών στο χώρο του Τ.Π.Π.Α. έδωσε τη δυνατότητα στο κοινό να επισκεφτεί το χώρο και να ψυχαγωγηθεί.

Η ανταπόκριση της τοπικής κοινωνίας ήταν μεγάλη καθώς οι εκδηλώσεις απευθύνονταν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Επιπλέον, οι εκδηλώσεις προσέλκυσαν το ενδιαφέρον του κοινού από την ευρύτερη περιοχή Σούνιο, Αθήνα με αποτέλεσμα το Πάρκο να γίνει ένα κέντρο ψυχαγωγίας και πολιτισμού κατά τους θερινούς μήνες.

Στο ερώτημα σχετικά με τον ρόλο του Κράτους (Υπ. Πολιτισμού) στον πολιτιστικό προγραμματισμό και στην οικονομική διαχείριση και για το αν παρεμβαίνει δραστικά ή απλώς χρηματοδοτεί, η κα Μπαλόπητα δεν μπορεί να δώσει απάντηση καθώς θεωρεί ότι είναι κομμάτι του Δήμου.

Στο ερώτημα σχετικά με τον ρόλο που παίζουν τα Μ.Μ.Ε. στην προώθηση και προβολή αυτού του θεσμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, η κα Μπαλόπητα πιστεύει ότι δεν παίζουν κανένα ρόλο.

Στο ερώτημα σχετικά με το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου το οποίο είναι υπό την αιγίδα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για το αν χρησιμοποιείται και σαν χώρος εκδηλώσεων εκτός από έρευνες που κάνει το Πανεπιστήμιο και που στεγάζονται διάφορες άλλες επιχειρήσεις, η κα Μπαλόπητα δήλωσε ότι η προβολή του Πάρκου γίνεται από κρατικά κανάλια και το ΣΚΑΪ που προβάλλουν είτε την πολιτιστική

δραστηριότητα του Πάρκου όπως το Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ είτε την επιχειρηματική δραστηριότητα, π.χ. εργαστήρια του Ε.Μ.Π. όπως το Εργαστήριο Υδρογόνου που φιλοξενείται στο χώρο.

Επίσης το Πάρκο φιλοξενεί ποικίλου είδους δραστηριότητες όπως συνέδρια, ημερίδες, workshop, εταιρικές συναντήσεις, τηλεοπτικά, κινηματογραφικά και διαφημιστικά γυρίσματα.

Στο ερώτημα σχετικά με την προσέλκυση και την προσέλευση του κοινού, η κα Μπαλόπητα δήλωσε ότι στο Πάρκο φιλοξενούνται δύο εκπαιδευτικοί φορείς το Βιοτεχνικό Βιομηχανικό Εκπαιδευτικό Μουσείο και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Απευθύνονται σε σχολικές ομάδες και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνονται έχουν χαρακτήρα εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό.

Γενικότερα εκτιμάται ότι περίπου 3.500 άτομα επισκέπτονται το Πάρκο ετησίως (μαθητές, ερευνητές). Δεν περιλαμβάνονται οι επισκέπτες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις "Κενταύρια", Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ κ.α.

Στο ερώτημα σχετικά με την εξέλιξη της τεχνολογίας και τον "ψηφιακό πολιτισμό", και για το αν υπήρξαν ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, η κα Μπαλόπητα δήλωσε ότι το Πάρκο επιδιώκει τη δημιουργία ενός "Κέντρου Ανάπτυξης Ψηφιακών Τεχνολογιών Εκπαίδευσης και Ψυχαγωγίας. Σκοπός του θα είναι η δημιουργία ενός πόλου ανάπτυξης στο Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου για νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση και τη ψυχαγωγία.

Συγκεκριμένα θα φιλοξενηθούν οι παρακάτω δράσεις: η δημιουργία υποδομών studios, αίθουσα διαδραστικών ψηφιακών προβολών, Διαπανεπιστημιακό Μεταπτυχιακό πρόγραμμα "Edutainment technologies", Θερινό σχολείο για νέους (IT kid camp), Cluster "edutainment"- businessincubation.

Στο ερώτημα σχετικά για το αν το Λαύριο αποκόμισε κέρδη τόσο σε επίπεδο πολιτιστικής όσο και τουριστικής ανάπτυξης, η κα Μπαλόπητα πιστεύει ότι το Λαύριο είναι μια πόλη ιστορική που στο σύνολό της έχει πολλά μνημεία να αναδείξει όπως

δραστηριότητα του Πάρκου όπως το Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ είτε την επιχειρηματική δραστηριότητα, π.χ. εργαστήρια του Ε.Μ.Π. όπως το Εργαστήριο Υδρογόνου που φιλοξενείται στο χώρο.

Επίσης το Πάρκο φιλοξενεί ποικίλου είδους δραστηριότητες όπως συνέδρια, ημερίδες, workshop, εταιρικές συναντήσεις, τηλεοπτικά, κινηματογραφικά και διαφημιστικά γυρίσματα.

Στο ερώτημα σχετικά με την προσέλκυση και την προσέλευση του κοινού, η κα Μπαλόπητα δήλωσε ότι στο Πάρκο φιλοξενούνται δύο εκπαιδευτικοί φορείς το Βιοτεχνικό Βιομηχανικό Εκπαιδευτικό Μουσείο και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Απευθύνονται σε σχολικές ομάδες και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνονται έχουν χαρακτήρα εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό.

Γενικότερα εκτιμάται ότι περίπου 3.500 άτομα επισκέπτονται το Πάρκο ετησίως (μαθητές, ερευνητές). Δεν περιλαμβάνονται οι επισκέπτες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις "Κενταύρια", Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ κ.α.

Στο ερώτημα σχετικά με την εξέλιξη της τεχνολογίας και τον "ψηφιακό πολιτισμό", και για το αν υπήρξαν ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, η κα Μπαλόπητα δήλωσε ότι το Πάρκο επιδιώκει τη δημιουργία ενός "Κέντρου Ανάπτυξης Ψηφιακών Τεχνολογιών Εκπαίδευσης και Ψυχαγωγίας. Σκοπός του θα είναι η δημιουργία ενός πόλου ανάπτυξης στο Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου για νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση και τη ψυχαγωγία.

Συγκεκριμένα θα φιλοξενηθούν οι παρακάτω δράσεις: η δημιουργία υποδομών studios, αίθουσα διαδραστικών ψηφιακών προβολών, Διαπανεπιστημιακό Μεταπτυχιακό πρόγραμμα "Edutainment technologies", Θερινό σχολείο για νέους (IT kid camp), Cluster "edutainment"- businessincubation.

Στο ερώτημα σχετικά για το αν το Λαύριο αποκόμισε κέρδη τόσο σε επίπεδο πολιτιστικής όσο και τουριστικής ανάπτυξης, η κα Μπαλόπητα πιστεύει ότι το Λαύριο είναι μια πόλη ιστορική που στο σύνολό της έχει πολλά μνημεία να αναδείξει όπως η

πρώην ΓΕΜΛ, ο ναός του Ποσειδώνα, το αρχαίο θέατρο του Θορικού, τα αρχαία πλυντήρια κα. Τα μνημεία θεωρεί ότι στο σύνολο τους τονίζουν τη σπουδαιότητα της περιοχής.

Επίσης, το Λαύριο βρίσκεται σε κομβικό σημείο λόγω γειτνίασης με το αεροδρόμιο, την μικρή απόσταση από την Αθήνα και την κατασκευή του νέου λιμανιού. Για τους παραπάνω λόγους πιστεύει ότι θα πρέπει η πόλη μας να αναδείξει όλον τον πλούτο της ώστε να αναπτυχθεί και τουριστικά και πολιτιστικά.

Παρακάτω παρουσιάζεται η συνέντευξη που έγινε στον κο Μανώλη Μπίσδα, Πρόεδρο Νομικού Προσώπου Θορικού, με σκοπό να γίνει γνωστή η άποψή του για την πολιτική που ασκεί ο Δήμος για την ανάπτυξη του πολιτισμού.

Στο ερώτημα σχετικά με την πολιτιστική δραστηριότητα του Δήμου Λαυρεωτικής και κατά πόσο πιστεύει ότι συμβάλλει η τοπική κοινωνία στις πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Λαυρεωτικής και για το αν ανταποκρίνεται θετικά, συμμετέχει ενεργά, ενδιαφέρεται να ασχοληθεί ενεργά και ποιες ηλικίες συμμετέχουν περισσότερο, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι το Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λαυρεωτικής ασχολείται με θέματα που άπτονται του Πολιτισμού και όχι μόνο. Πιο συγκεκριμένα καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου οργανώνει εκθέσεις και εκδηλώσεις, ασχολείται με την προώθηση των μουσικών συνόλων που βρίσκονται υπό την σκέπη του.

Οργανώνει πολιτιστικές ανταλλαγές με στόχο την προβολή της δουλειάς των συνόλων του έξω από την περιοχή της Λαυρεωτικής. Σχεδιάζει τις αδελφοποιήσεις του Δήμου με άλλους Δήμους, αναλαμβάνει την ξενάγηση στα αξιοθέατα της περιοχής ομάδων-group που απευθύνονται στο Δήμο. Οργανώνει συνέδρια-ημερίδες που γίνονται από το Δήμο Λαυρεωτικής καθώς και κάθε είδους εκδήλωση. Διοργανώνει το Φεστιβάλ Κενταύρια και τις εκδηλώσεις στην Κακή Θάλασσα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στο ερώτημα σχετικά με τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι τοπικοί και κοινωνικοί φορείς, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι τα Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτιστικό Κέντρο, Κ.Α.Π.Η, Φιλαρμονική τα οποία συγχωνεύτηκαν στο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Θορικός», φιλοξενούν σειρά τμημάτων όπου πολίτες

μπορούν να συμμετάσχουν ανάλογα την ηλικία τους και τις προτιμήσεις τους. Υπό την σκέπη του Πολιτιστικού Κέντρου βρίσκονται η Παιδική Χορωδία Δήμου Λαυρεωτικής (6-17 χρονών), η Ορχήστρα Νέων (18-27), η Μικτή Χορωδία, η Ανδρική Χορωδία, δύο θεατρικές ομάδες με παιδικό ή εφηβικό τμήμα.

Στην περίπτωση του Κ.Α.Π.Η., που υπάρχει η χορωδία και πραγματοποιούνται εντός του χώρου του πλήθος δραστηριοτήτων, το μόνο απαιτούμενο συμμετοχής είναι να έχει συμπληρώσει κάποιος συγκεκριμένο όριο ηλικίας. Στις δύο Φιλαρμονικές υπάρχουν εκτός από την μπάντα, τμήματα αρχαρίων όπου μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα οργάνων με στόχο όταν αυτό θα είναι εφικτό να μπουν μέσα στην μπάντα των δύο Φιλαρμονικών.

Ο Δήμος λοιπόν προσφέρει πολλές εναλλακτικές για τους πολίτες της Λαυρεωτικής που θέλουν να συμμετάσχουν στα πολιτιστικά και τους δίνει κίνητρα να εμπλακούν κανονίζοντας π.χ. εκδρομές στα πλαίσια πολιτιστικών ανταλλαγών.

Στο ερώτημα σχετικά με τον ρόλο του Κράτους (Υπ. Πολιτισμού) στον πολιτιστικό προγραμματισμό και στην οικονομική διαχείριση και για το αν παρεμβαίνει δραστικά ή απλώς χρηματοδοτεί, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι ο ρόλος του κράτους έως σήμερα είναι δυστυχώς μόνο επικουρικός και περιορίζεται στην δυνατότητα αδειοδότησης αρχαιολογικών χώρων π.χ. το αρχαίο θέατρο του Θορικού ή το Ναό του Ποσειδώνα. Προκειμένου να διαδραματιστούν εκδηλώσεις σε αυτούς τους χώρους θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερη η συμμετοχή και η δυνατότητα χρηματοδότησης παραστάσεων και προγραμματισμένων δράσεων, ώστε να βοηθηθεί η προβολή της χώρας σε πανελλήνιο και παγκόσμιο επίπεδο.

Στο ερώτημα σχετικά με τον ρόλο που παίζουν τα Μ.Μ.Ε. στην προώθηση και προβολή αυτού του θεσμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, ο κος Μπίσδας απάντησε πως ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. έχει να κάνει αποκλειστικά και μόνο με την ευρύτερη προβολή των μεγάλων εκδηλώσεων (συναυλίες μεγάλου βεληνεκούς, σημαντικές θεατρικές παραστάσεις) που πραγματοποιούνται από το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το Φεστιβάλ «Κενταύρια» που πραγματοποιείται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ειδικά τα τελευταία 4 χρόνια, χαίρει της εκτίμησης και της δωρεάν προβολής των εκδηλώσεων από τα Μ.Μ.Ε. και κυρίως τον έντυπο τύπο που κυκλοφορεί πανελλαδικά, ο οποίος και φιλοξενεί αφιερώματα των επερχόμενων εκδηλώσεων, χωρίς οικονομικό αντίτιμο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το κοινό των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται δεν είναι μόνο από την Ανατολική Αττική αλλά από όλη την Ελλάδα αφού οι πολίτες ενημερώνονται.

Σημαντικός αριθμός εκδηλώσεων τοπικού χαρακτήρα προβάλλονται σε εφημερίδες τοπικές και από τον Δημοτικό ραδιόφωνο.

Στο ερώτημα σχετικά με το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου για το αν χρησιμοποιείται και σαν χώρος εκδηλώσεων εκτός από έρευνες που κάνει το Πανεπιστήμιο και που στεγάζονται διάφορες άλλες επιχειρήσεις, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι πράγματι από το 2007 και μετά, σειρά εκδηλώσεων (θεατρικών εκδηλώσεων και συναυλιών) του Φεστιβάλ Κενταύρια, φιλοξενούνται στο υπαίθριο θέατρο αμφιθεατρικού τύπου, του Τεχνολογικού και Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου.

Επιπλέον χρησιμοποιούνται και οι χώροι Μηχανουργείο Ι και Μηχανουργείο ΙΙ, όπου τους καλοκαιρινούς μήνες πραγματοποιούνται από το Δήμο Λαυρεωτικής εκθέσεις παράλληλα με το Φεστιβάλ Κενταύρια. Επίσης, λαμβάνουν χώρα καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου εκδηλώσεις που χαρακτηρίζονται από μεγάλη προσέλευση κοινού, αφού ο χώρος δύναται να τους φιλοξενήσει. Οι χώροι αυτοί είναι το γήπεδο ποδοσφαίρου Κερατέας, ο χώρος της παλιάς ΑΚΕΛ στο Λαύριο και το ανοιχτό θέατρο Διονύσου Κερατέας.

Στο ερώτημα σχετικά με το Παλιό Μηχανουργείο το οποίο χρησιμοποιούνταν σαν χώρος διάφορων εκδηλώσεων και για το αν τώρα χρησιμοποιείται, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι το παλιό Μηχανουργείο είναι ένας χώρος που βρίσκεται κοντά στην πλατεία του Λαυρίου και χρησιμοποιείται για συναυλίες των τοπικών συνόλων του Δήμου, για εκθέσεις, για παρουσιάσεις βιβλίων, για ημερίδες – συνέδρια, για τα Δημοτικά Συμβούλια και λογίων - λογίων εκδηλώσεις. Ένα μέρος του Μηχανουργείου είχε

παραχωρηθεί από το Δήμο Λαυρεωτικής, στον Οργανισμό Παιδικών και Εφηβικών Βιβλιοθηκών.

Στο ερώτημα σχετικά με την δημιουργία ενός «Πολυπολιτισμικού Πάρκου» κοινώς ενός «πολυχώρου» πολλών στρεμμάτων στην περιοχή «Μπλέντα» ακριβώς απέναντι από τη θάλασσα και για το αν γνωρίζει αν θα γίνει τελικά και τι χώρους θα περιέχει και για το αν θα υπάρξει ανάπτυξη στην περιοχή, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι προς το παρόν υπάρχουν διάφορες σκέψεις για την αξιοποίηση του συγκεκριμένου χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει οριστικοποιηθεί κάτι.

Στο ερώτημα σχετικά με την προσέλκυση του και την προσέλευση του κοινού, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι αυτό που έχουμε διαπιστώσει είναι ότι ο κόσμος έχει βαρεθεί τα «ίδια και τα ίδια». Οι τοπικοί σύλλογοι σπάνια κρατούν το ενδιαφέρον των πολιτών και προσελκύουν κόσμο στις εκδηλώσεις τους παρά μόνο αν παρουσιάσουν κάτι έξω από τα τετριμμένα. Τότε οι πολίτες συμμετέχουν και ενδιαφέρονται.

Είναι γεγονός ότι παρά την δύσκολη οικονομική περίοδο που διανύει η χώρα μας, οι πολίτες είναι πρόθυμοι να πληρώσουν ένα σοβαρό αντίτιμο εισιτηρίου, με στόχο να δουν κάτι που τους αρέσει πολύ.

Ο κόσμος έχει κρίση και γνώσεις και με την παρουσία του και το χειροκρότημά του επιβραβεύει τις παραστάσεις – εκδηλώσεις που το αξίζουν.

Στο ερώτημα σχετικά με την εξέλιξη της τεχνολογίας και τον "ψηφιακό πολιτισμό", και για το αν υπήρξαν ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι η αλήθεια είναι πως μέχρι στιγμής σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα του ψηφιακού πολιτισμού δεν έχουν πραγματοποιηθεί από το Δήμο. Η νυν Δημοτική Αρχή όμως έχει καταστήσει σαφές πως οι τομές αυτές είναι προτεραιότητα στο Λαύριο, την Κερατέα και τον Άγιο Κωνσταντίνο. Στα άμεσα σχέδια είναι η απαρχή της ψηφιοποίησης βιβλίων που αναφέρονται στην περιοχή της Λαυρεωτικής καθώς και την σταδιακή ψηφιοποίηση των συλλόγων που βρίσκονται στην υπό κατασκευή βιβλιοθήκη του Δήμου. Στόχος είναι η διάσωση των αρχείων και η ανάδειξη και προώθηση τους σε παγκόσμιο επίπεδο με τη χρήση του Διαδικτύου και αξιοποίηση του προγράμματος ψηφιακής σύγκλισης.

Επιπλέον, η περιοχή της Λαυρεωτικής περιέχει πολλά μνημεία και αξιοθέατα παγκοσμίου ενδιαφέροντος που προσελκύουν εκατομμύρια τουρίστες το χρόνο. Η νέα Δημοτική αρχή ασχολείται με το ενδεχόμενο ψηφιοποίησης, προβολής και διάθεση των χώρων αυτών σαν πολιτιστικά αποθέματα μέσω του διαδικτύου προσφέροντας νέους τρόπους αξιοποίησης των πληροφοριών που θα δίνονται.

Στην ερώτηση σχετικά με το αν το Λαύριο αποκόμισε κέρδη τόσο σε επίπεδο πολιτιστικής όσο και τουριστικής ανάπτυξης, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι αναμφισβήτητα το Λαύριο αποκόμισε κέρδη όσον αφορά το επίπεδο πολιτιστικής ανάπτυξης, πολλά ακόμα όπως πρέπει να γίνουν. Θα ήταν ευχής έργον να πούμε ότι η πολιτιστική ανάπτυξη αυτή, θα μπορούσε να συνδυαστεί με την τουριστική ανάπτυξη. Δυστυχώς όμως αυτό για την ώρα δεν είναι εφικτό. Ο Δήμος Λαυρεωτικής ψάχνει να βρει τρόπους να προσελκύσει και να κρατήσει στην πόλη τους τουρίστες που επισκέπτονται το Ναό του Ποσειδώνα και φεύγουν ή παρακολουθούν εκδηλώσεις από την Κενταύρια και φεύγουν με το τέλος της εκδήλωσης.

Στο ερώτημα σχετικά με το ποιες πιστεύει ότι είναι από εδώ και στο εξής οι προοπτικές ανάπτυξης της πόλης, ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι ο σκοπός της Νέας Δημοτικής Αρχής είναι να διατηρήσει τις δομές και τα προγράμματα των πολιτιστικών δράσεων που ήταν σε καλό επίπεδο και να τις τονώσει με νέες προτάσεις πλουραλισμού, με γνώμονα την ανάπτυξη της πολιτιστικής παιδείας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και ταυτόχρονα την προβολή του Καλλικρατικού Δήμου Λαυρεωτικής στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Στο τέλος της συνέντευξης ο κος Μπίσδας δήλωσε ότι δύο από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου είναι:

α) η έλλειψη όμοιων χώρων πολιτισμού που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν συναυλίες με μεγάλη προσέλευση κοινού (από 1.500 και πάνω), συναυλίες οι οποίες θα μπορούσαν να αφήσουν και πολλά έσοδα στο Νομικό πρόσωπο εφόσον μπορούσαν να πραγματοποιηθούν,

β) όπως επίσης και το γεγονός ότι τις βραδινές ώρες από τις 23:00 και μετά δεν υπάρχει πρόσβαση με μέσα μαζικής μεταφοράς από Αθήνα για Λαύριο και αντίστροφα με

αποτελέσματα πολύς κόσμος που θέλει να έρθει το καλοκαίρι δεν μπορεί λόγω έλλειψη συγκοινωνίας. Μετά την ενοποίηση των Δήμων λόγω Καλλικράτη και τη συνένωση των πρώην Δήμων Κερατέας και Λαυρίου, και την Κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου στον νέο διευρυμένο Δήμο Λαυρεωτικής, φαίνονται κάποιες προσωρινές λύσεις.

Τελειώνοντας συμπληρώνει πως η νυν Δημοτική Αρχή είναι πολύ κοντά στη λύση του ζητήματος που σίγουρα εφόσον επιτευχθεί θα μπορούμε πλέον να μιλάμε για πολιτισμικό τουρισμό.

6.3 Έρευνα για τον Δήμο Λαυρεωτικής.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε 36 δημότες του Δήμου Λαυρεωτικής με σκοπό να γίνει γνωστή η άποψή τους για την πολιτική που ασκεί ο Δήμος για την ανάπτυξη του πολιτισμού.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την συμπλήρωση ερωτηματολογίου. Η σπουδάστρια Φωτοπούλου Δήμητρα από τις 10/04/2011 έως τις 22/04/2011 ζήτησε από τυχαίους δημότες οι οποίοι βρίσκονταν σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος του Δήμου Λαυρεωτικής, να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

6.3.1 Στοιχεία του ερωτώμενου.

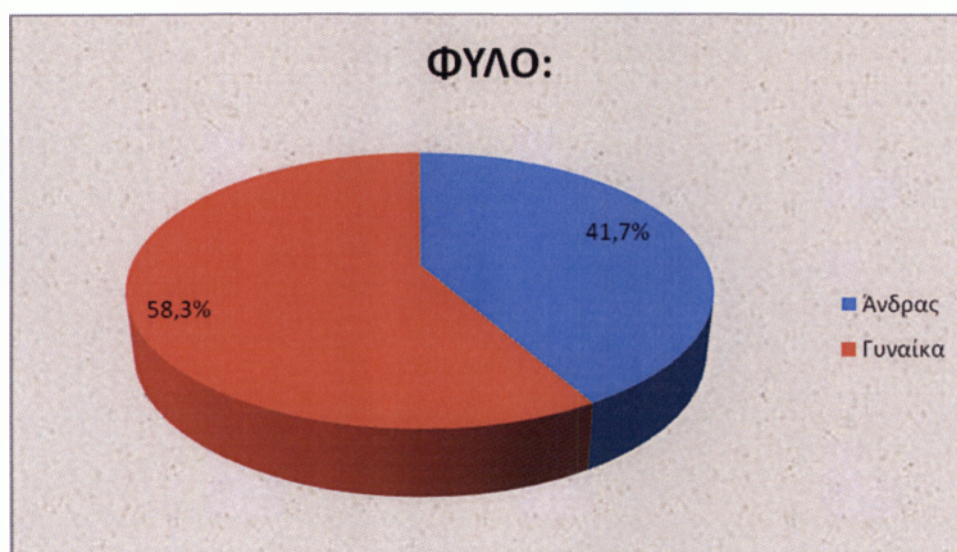
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για το φύλο των ερωτώμενων.

Πίνακας 6.1: Φύλο.

ΦΥΛΟ:	Άνδρας	15	41,7%
	Γυναίκα	21	58,3%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.1, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.1: Φύλο.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.1, το 58,3% των ερωτηθέντων είναι γυναίκες και το υπόλοιπο 41,7% είναι άνδρες.

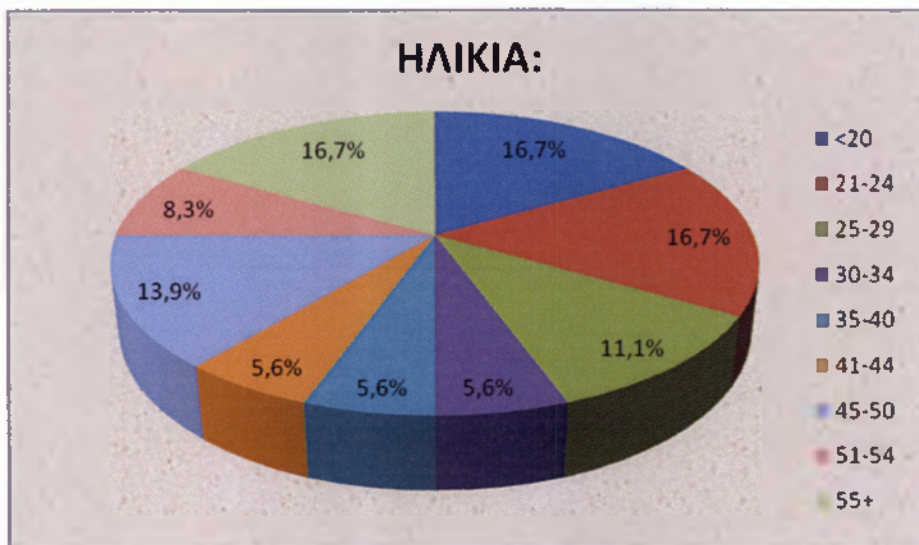
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την ηλικία των ερωτηθέντων.

Πίνακας 6.2: Ηλικία.

ΗΛΙΚΙΑ:	<20	6	16,7%
	21-24	6	16,7%
	25-29	4	11,1%
	30-34	2	5,6%
	35-40	2	5,6%
	41-44	2	5,6%
	45-50	5	13,9%
	51-54	3	8,3%
	55+	6	16,7%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.2, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.2: Ηλικία.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.2, το 16,7% των ερωτηθέντων έχει ηλικία κάτω από 20, το 16,7% επίσης έχει ηλικία μεταξύ 21-24, το 11,1% είναι 25-29 ετών, το 5,6% είναι το ποσοστό στο οποίο ανήκουν οι ηλικίες 30-34, 35-40 και 41-44. 45-50 ετών είναι το 13,9% των ερωτηθέντων, 51-54 ετών είναι το 8,35 και από 55 ετών και πάνω είναι το 16,7% των ερωτηθέντων.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων.

Πίνακας 6.3: Οικογενειακή κατάσταση.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:	Έγγαμος	17	47,2%
	Άγαμος	17	47,2%
	Διαζευγμένος/Χήρος	2	5,6%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.3, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.3: Οικογενειακή κατάσταση.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.3, το 47,2% του δείγματος είναι έγγαμοι, καθώς επίσης και το ίδιο ποσοστό είναι και άγαμοι. Διαζευγμένοι ή χήροι είναι μόλις το 5,6% του δείγματος.

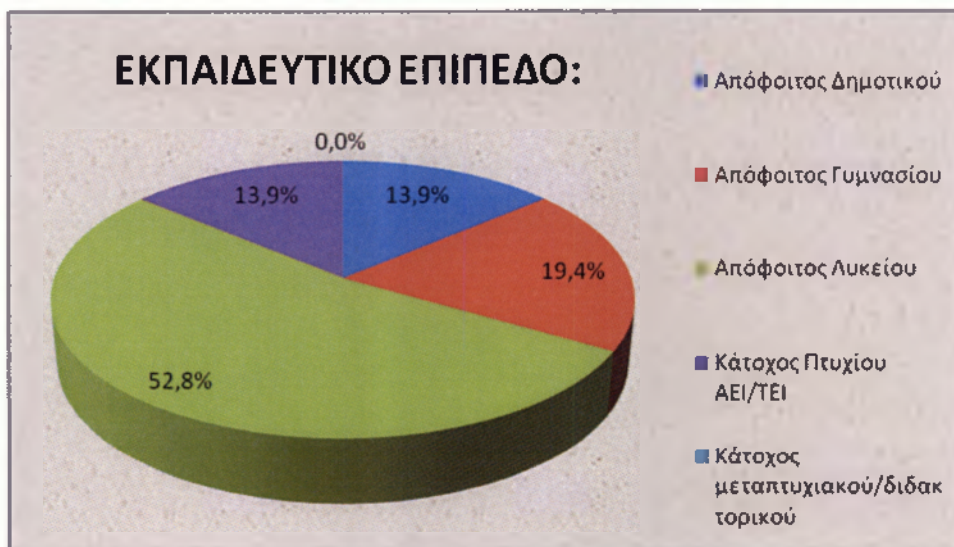
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για το εκπαιδευτικό επίπεδο των ερωτηθέντων.

Πίνακας 6.4: Εκπαιδευτικό επίπεδο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:	Απόφοιτος Δημοτικού	5	13,9%
	Απόφοιτος Γυμνασίου	7	19,4%
	Απόφοιτος Λυκείου	19	52,8%
	Κάτοχος Πτυχίου ΑΕΙ/ΤΕΙ	5	13,9%
	Κάτοχος μεταπτυχιακού/διδακτορικού	0	0,0%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.4, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.4: Εκπαιδευτικό επίπεδο.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.4, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (52,8%) είναι απόφοιτοι Λυκείου. Ακολουθούν οι απόφοιτοι Γυμνασίου με ποσοστό 19,4%, το 13,9% των ερωτηθέντων είναι απόφοιτοι δημοτικού, κανένας από τους ερωτηθέντες δεν είναι

κάτοχος μεταπτυχιακού / διδακτορικού διπλώματος και το υπόλοιπο 13,9% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ / ΤΕΙ.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων.

Πίνακας 6.5: Επαγγελματική κατάσταση.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:	Εργαζόμενος	16	44,4%
	Άνεργος	20	55,6%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.5, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.5: Επαγγελματική κατάσταση.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.5, το 55,6% των ερωτηθέντων εργάζονται, ενώ το υπόλοιπο 44,4% είναι άνεργοι.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για το είδος της εργασίας των ερωτηθέντων.

Πίνακας 6.6: Είδος εργασίας.

Αν εργάζεστε, που απασχολείστε:	Στο δημόσιο τομέα	4	25,0%
	Στον ιδιωτικό τομέα	9	56,3%
	Ως ελεύθερος επαγγελματίας	3	18,8%
ΣΥΝΟΛΟ		16	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.6, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.6: Είδος εργασίας.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.6, το 56,3% των εργαζόμενων είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 25% εργάζονται στον δημόσιο τομέα και το υπόλοιπο 18,8% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

6.3.2 Πολιτιστικές δράσεις που παρακολουθούν οι δημότες.

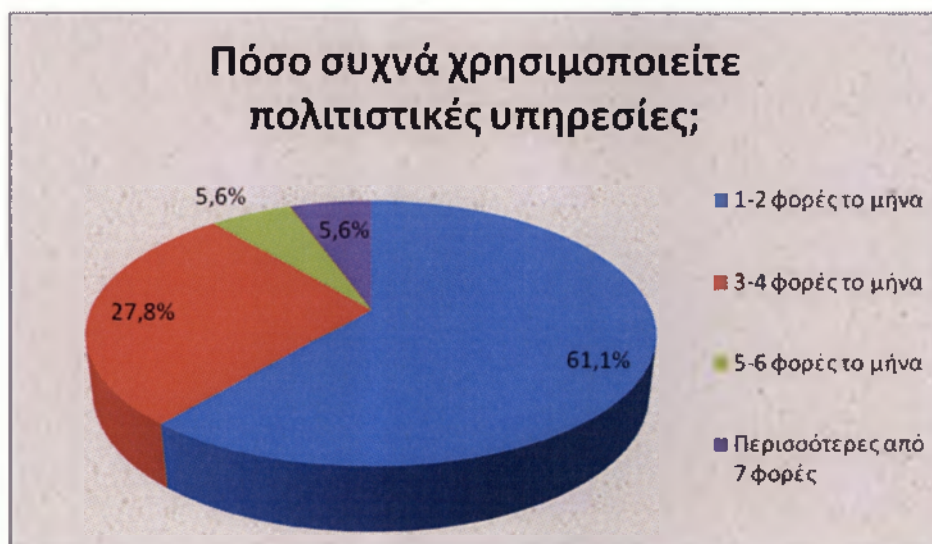
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την συχνότητα χρησιμοποίησης πολιτιστικών υπηρεσιών από τους δημότες.

Πίνακας 6.7: Συχνότητα χρησιμοποίησης πολιτιστικών υπηρεσιών.

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε πολιτιστικές υπηρεσίες;	1-2 φορές το μήνα	22	61,1%
	3-4 φορές το μήνα	10	27,8%
	5-6 φορές το μήνα	2	5,6%
	Περισσότερες από 7 φορές	2	5,6%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.7, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ίδια επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.7: Συχνότητα χρησιμοποίησης πολιτιστικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.7, το 61,1% των ερωτηθέντων χρησιμοποιούν πολιτιστικές υπηρεσίες 1-2 φορές το μήνα. Το 27,8% χρησιμοποιεί 3-4 φορές το μήνα πολιτιστικές υπηρεσίες και στο ποσοστό 5,6% βρίσκονται οι δημότες που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες 5-6 και περισσότερες από 7 φορές το μήνα.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για τις μορφές πολιτιστικών δράσεων που παρακολουθούν οι ερωτώμενοι.

Πίνακας 6.8: Μορφές πολιτιστικών δράσεων.

Ποιες μορφές πολιτιστικών δράσεων παρακολουθείτε;	Θέατρο	12	14,0%
	Κινηματογράφο	20	23,3%
	Παρ. εκδηλώσεις	11	12,8%
	Αθλητισμό	19	22,1%
	Εικαστικές τέχνες	8	9,3%
	Χορό	16	18,6%
ΣΥΝΟΛΟ		86	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.8, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.8: Μορφές πολιτιστικών δράσεων.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.8, και στην ερώτηση ποιες μορφές πολιτιστικών δράσεων παρακολουθούν οι ερωτηθέντες, το μεγαλύτερο ποσοστό (23,3%) παρακολουθεί κινηματογράφο. Ακολουθεί με ποσοστό 22,1% ο αθλητισμός, ο χορός με ποσοστό 18,6%, το 14% των δημοτών παρακολουθεί θέατρο, το 12,8% παρ. εκδηλώσεις και το υπόλοιπο 9,3% εικαστικές τέχνες.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την ικανοποίηση των ερωτηθέντων από το αντικείμενο των δράσεων.

Πίνακας 6.9: Ικανοποίηση από το αντικείμενο των δράσεων.

Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο των δράσεων;	Πάρα πολύ	2	5,56%
	Πολύ	0	0,00%
	Αρκετά	14	38,89%
	Λίγο	16	44,44%
	Καθόλου	4	11,11%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,00%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.9, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.9: Ικανοποίηση από το αντικείμενο των δράσεων.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.9, το 44,44% των ερωτηθέντων είναι λίγο ικανοποιημένο από το αντικείμενο των δράσεων. Ακολουθούν οι ερωτηθέντες που είναι αρκετά ικανοποιημένοι με ποσοστό 38,89%, το 11,11% των ερωτηθέντων δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο, το 5,56% είναι πάρα πολύ ικανοποιημένο και κανένας δεν είναι πολύ ικανοποιημένος.

6.3.3 Πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής.

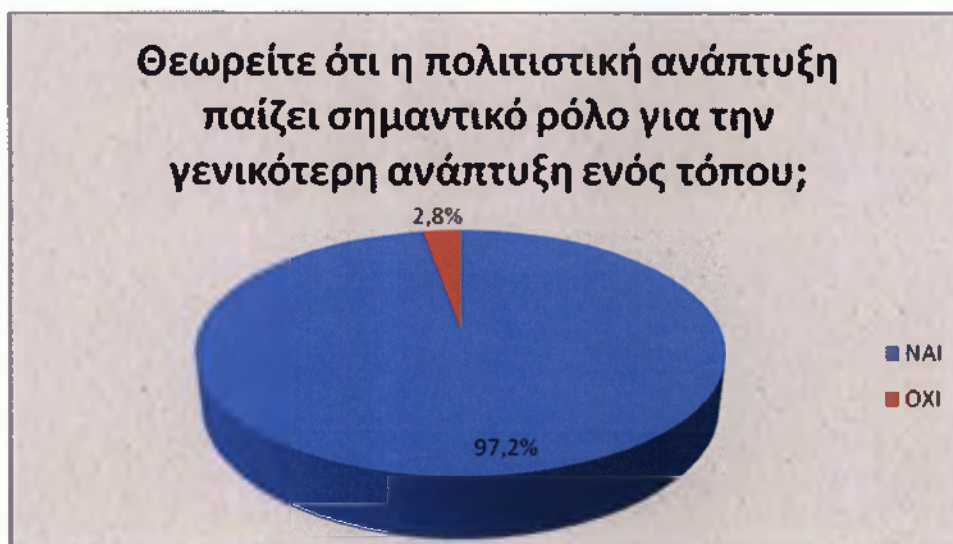
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για τον ρόλο της πολιτιστικής ανάπτυξης στην γενικότερη ανάπτυξη ενός τόπου.

Πίνακας 6.10: Ρόλος πολιτιστικής ανάπτυξης.

Θεωρείτε ότι η πολιτιστική ανάπτυξη παίζει σημαντικό ρόλο για την γενικότερη ανάπτυξη ενός τόπου;	NAI	35	97,2%
	OXI	1	2,8%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.10, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.10: Ρόλος πολιτιστικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.10, το 97,2% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η πολιτιστική ανάπτυξη παίζει σημαντικό ρόλο για την γενικότερη ανάπτυξη ενός τόπου, ενώ μόλις το 2,8% των ερωτηθέντων δεν είναι σύμφωνο με αυτή την άποψη.

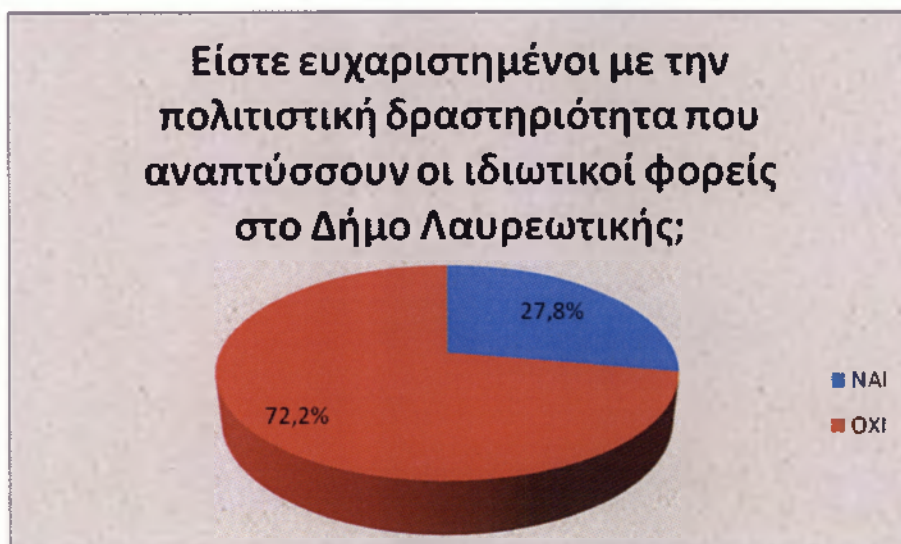
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για το πόσο ευχαριστημένοι είναι οι δημότες με την πολιτιστική δραστηριότητα των ιδιωτικών φορέων.

Πίνακας 6.11: Πολιτιστική δραστηριότητα ιδιωτικών φορέων.

Είστε ευχαριστημένοι με την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι ιδιωτικοί φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής;	ΝΑΙ	10	27,8%
	ΟΧΙ	26	72,2%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.11, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.11: Πολιτιστική δραστηριότητα ιδιωτικών φορέων.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.11, το 72,2% των δημοτών δεν είναι ευχαριστημένοι με την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι ιδιωτικοί φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής και το υπόλοιπο 27,8% δηλώνει ότι είναι ευχαριστημένο.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί ποιοι τομείς θεωρούν οι δημότες ότι οι ιδιωτικοί φορείς πρέπει να εστιάσουν και να βελτιωθούν.

Πίνακας 6.12: Τομείς προς βελτίωση.

Εάν όχι, σε ποιους τομείς θα προτείνετε να εστιάσουν και να βελτιωθούν;	ΘΕΑΤΡΟ	16	17,0%
	ΧΟΡΟΣ	14	14,9%
	ΚΙΝ/ΓΡΑΦΟ	17	18,1%
	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	11	11,7%
	ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ	16	17,0%
	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	20	21,3%
ΣΥΝΟΛΟ		94	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.12, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.12: Τομείς προς βελτίωση.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.12 και την ερώτηση για το ποιοι τομείς θεωρούν οι δημότες ότι οι ιδιωτικοί φορείς πρέπει να εστιάσουν και να βελτιωθούν, ο αθλητισμός καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό με 21,3%. Ακολουθεί ο κινηματογράφος με 18,1%, στο 17% βρίσκονται το θέατρο και οι συναυλίες, στο 14,9% ο χορός και τέλος οι εικαστικές τέχνες με ποσοστό 11,7%.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την βελτίωση της δραστηριότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό.

Πίνακας 6.13: Δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό.

Πόσο πιστεύετε ότι έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό στο Λαύριο;	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	0	0,0%
	ΠΟΛΥ	1	2,8%
	ΑΡΚΕΤΑ	12	33,3%
	ΛΙΓΟ	19	52,8%
	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	11,1%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.13, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.13: Δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.13 και την ερώτηση κατά πόσο πιστεύουν οι δημότες ότι έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό στο Λαύριο, οι περισσότεροι (52,8%) πιστεύουν ότι έχει βελτιωθεί λίγο. Το 33,3% πιστεύει ότι έχει βελτιωθεί αρκετά, το 11,1% ότι δεν έχει βελτιωθεί καθόλου και το 2,8% ότι έχει βελτιωθεί πολύ. Δεν υπάρχει κανένας δημότης που να πιστεύει ότι έχει βελτιωθεί πάρα πολύ η δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για τους παράγοντες που η πολιτιστική δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χρειάζεται βελτίωση.

Πίνακας 6.14: Βελτίωση της πολιτιστικής δράσης.

Ποιους παράγοντες κατά τη γνώμη σας πρέπει να προσέξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για βελτίωση της πολιτιστικής δράσης;	Οικονομική ενίσχυση των φορέων	21	27,3%
	Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού	22	28,6%
	Αύξηση εκδηλώσεων	17	22,1%
	Ποιοτική βελτίωση εκδηλώσεων	17	22,1%
ΣΥΝΟΛΟ		77	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.14, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.14: Βελτίωση της πολιτιστικής δράσης.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.14 και την ερώτηση για το ποιους παράγοντες κατά τη γνώμη των δημοτών πρέπει να προσέξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για βελτίωση της πολιτιστικής δράσης, το 28,6% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι πρέπει να ενισχυθεί το ανθρώπινο δυναμικό. Το 27,3% θεωρεί ότι πρέπει να ενισχυθούν οικονομικά οι φορείς και σε ποσοστό 22,1% θεωρούν ότι πρέπει να αυξηθούν και να βελτιωθούν ποιοτικά οι εκδηλώσεις.

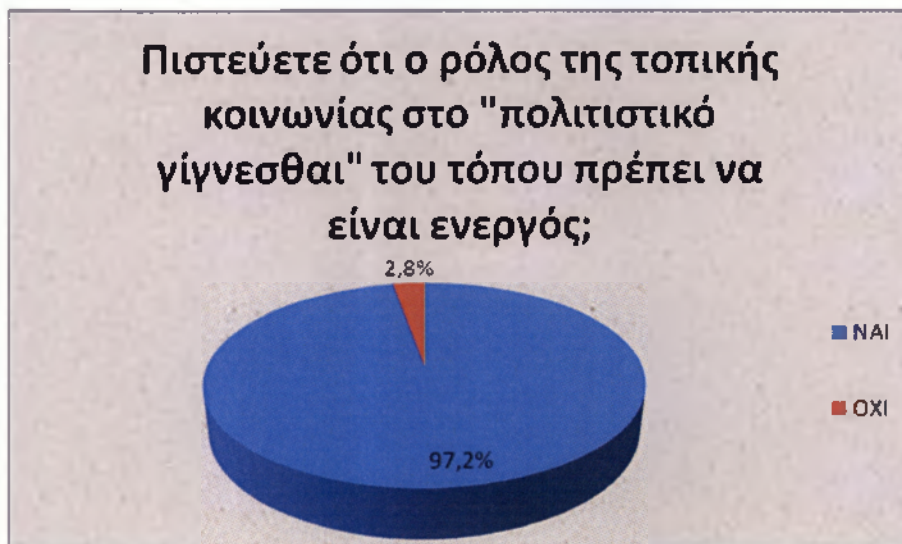
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για τον ρόλο της τοπικής κοινωνίας στο "πολιτιστικό γίνεσθαι" του τόπου.

Πίνακας 6.15: Ρόλος της τοπικής κοινωνίας.

Πιστεύετε ότι ο ρόλος της τοπικής κοινωνίας στο "πολιτιστικό γίνεσθαι" του τόπου πρέπει να είναι ενεργός;	ΝΑΙ	35	97,2%
	ΟΧΙ	1	2,8%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.15, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.15: Ρόλος της τοπικής κοινωνίας.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.15, το 97,2% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο ρόλος της τοπικής κοινωνίας στο "πολιτιστικό γίνεσθαι" του τόπου πρέπει να είναι ενεργός, ενώ μόλις το 2,8% δεν είναι σύμφωνο με αυτή την άποψη.

Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για τον τρόπο με τον οποίο θα βελτιωθεί η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.

Πίνακας 6.16: Τρόπος για ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.

Εάν ναι, με ποιον τρόπο;	Ενεργή συμμετοχή στις εκδηλώσεις	19	32,8%
	Συμμετοχή στην οργάνωση εκδηλώσεων	14	24,1%
	Με χρηματοδότηση	25	43,1%
ΣΥΝΟΛΟ		58	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.16, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.16: Τρόπος για ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.16, το 43,1% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι με την χρηματοδότηση θα βελτιωθεί η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας. Το 32,8%

θεωρεί ότι θα βελτιωθεί με την ενεργή συμμετοχή στις εκδηλώσεις και το υπόλοιπο 24,1% με την συμμετοχή στην οργάνωση εκδηλώσεων.

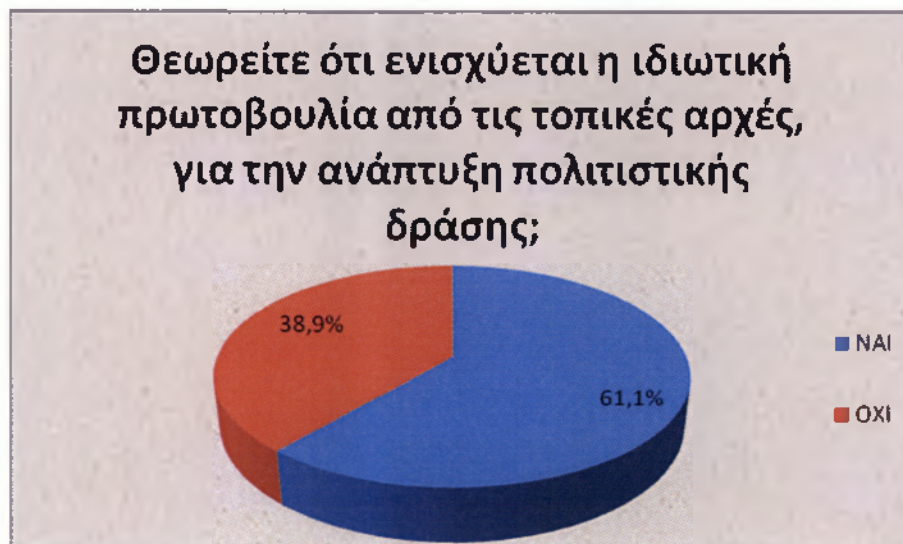
Ο παρακάτω πίνακας μας πληροφορεί για την ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης με την ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας από τις τοπικές αρχές.

Πίνακας 6.17: Ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης.

Θεωρείτε ότι ενισχύεται η ιδιωτική πρωτοβουλία από τις τοπικές αρχές, για την ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης;	ΝΑΙ	22	61,1%
	ΟΧΙ	14	38,9%
ΣΥΝΟΛΟ		36	100,0%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα στοιχεία του πίνακα 6.17, προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 6.17: Ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 6.17, το 61,1% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία ενισχύεται από τις τοπικές αρχές, για την ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης, ενώ το υπόλοιπο 38,9% δε ν πιστεύει ότι ισχύει κάτι τέτοιο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, ο Δήμος Λαυρεωτικής παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον εξαιτίας του πολιτιστικού πλούτου που διαθέτει. Οι πολιτιστικοί πόροι της περιοχής είναι άμεσα εκμεταλλεύσιμοι, ενώ το πολιτιστικό προϊόν του τόπου, εμπλουτίζεται συνεχώς. Στον τομέα των εκδηλώσεων, η ιδιωτική και η δημοτική πρωτοβουλία, συνυπάρχουν, προσφέροντας πολιτιστικά αγαθά αρκετά ποιοτικά, χωρίς αυτό να αποκλείει την ύπαρξη περιθωρίων για περαιτέρω βελτίωση και εξέλιξη.

Ο Δήμος Λαυρεωτικής διαθέτει ένα σημαντικό αριθμό πολιτιστικών υποδομών όπως είναι τα μνημεία και τα νεοκλασικά κτήρια, τα οποία βρίσκονται διάσπαρτα μέσα στην πόλη και αποτελούν την πολιτιστική κληρονομιά του.

Αναφορικά με τις πολιτιστικές δραστηριότητες, ο Δήμος Λαυρεωτικής παρουσιάζει πληθώρα δράσεων, σε συνεργασία με τα Νομικά Πρόσωπα που σχετίζονται με τον πολιτισμό. Οι εκδηλώσεις αυτές αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά του Δήμου και προάγουν το ομαδικό και ενωτικό πνεύμα, ενώ αποτελούν και πόλο έλξης κατοίκων όμορων δήμων καθώς και απομακρυσμένων περιοχών.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στον Δήμο Λαυρεωτικής.

- ✓ Οι περισσότεροι δημότες καταναλώνουν πολιτιστικές υπηρεσίες 1-2 φορές το μήνα.
- ✓ Η μορφή πολιτιστικής δράσης που παρακολουθούν περισσότερο οι κάτοικοι του Δήμου Λαυρεωτικής είναι ο κινηματογράφος.
- ✓ Λίγο πιο κάτω από τους μισούς ερωτηθέντες είναι λίγο ικανοποιημένοι από το αντικείμενο των δράσεων.

- ✓ Σχεδόν όλοι οι κάτοικοι του Δήμου θεωρούν ότι η πολιτιστική ανάπτυξη παίζει σημαντικό ρόλο για την γενικότερη ανάπτυξη ενός τόπου.
- ✓ Το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοτών δεν είναι ευχαριστημένο με την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι ιδιωτικοί φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής.
- ✓ Ο τομέας που θεωρούν οι δημότες ότι οι ιδιωτικοί φορείς πρέπει να εστιάσουν και να βελτιωθούν, είναι ο αθλητισμός.
- ✓ Οι περισσότεροι από τους δημότες πιστεύουν ότι η δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό στο Λαύριο, έχει βελτιωθεί λίγο τα τελευταία χρόνια.
- ✓ Ο παράγοντας που κατά τη γνώμη των περισσότερων δημοτών πρέπει να προσέξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για βελτίωση της πολιτιστικής δράσης, είναι το ανθρώπινο δυναμικό.
- ✓ Σχεδόν όλοι οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι ο ρόλος της τοπικής κοινωνίας στο "πολιτιστικό γίγνεσθαι" του τόπου πρέπει να είναι ενεργός.
- ✓ Περίπου οι μισοί δημότες θεωρούν ότι με την χρηματοδότηση θα βελτιωθεί η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.
- ✓ Λίγο περισσότεροι από τους μισούς δημότες θεωρούν ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία ενισχύεται από τις τοπικές αρχές, για την ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες προτάσεις που προκύπτουν μέσα από την έρευνα και την παρουσίαση των νομικών προσώπων του Δήμου και της πολιτιστικής πολιτικής που ασκεί, οι οποίες θα βοηθήσουν αναβάθμιση του τόπου.

Για να βελτιωθεί η εικόνα του Δήμου Λαυρεωτικής προς τους μελλοντικούς επισκέπτες, καλό θα ήταν να διοργανώνει διαδρομές και περιηγήσεις στα ιστορικά μνημεία της περιοχής. Να εκδίδει ενημερωτικό υλικό με τα τουριστικά προϊόντα της περιοχής που να μπορούν να το προμηθεύονται εύκολα οι μελλοντικοί επισκέπτες. Μάλιστα με τις διαστάσεις που έχει πάρει η τεχνολογία θα μπορούσε ο Δήμος να παρουσιάσει τις πολιτιστικές δράσεις στο διαδίκτυο και να κάνει προώθηση και προβολή παραδοσιακών προϊόντων σε εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή forum.

Επιπλέον πρέπει να ενισχύσει την προώθηση και προβολή των πολιτιστικών αγαθών του Δήμου με την υποστήριξη αρμόδιων οργανισμών (ΕΟΤ, Περιφέρεια, κα.).

Όσο αφορά το Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, προτείνεται να γίνεται καλύτερη συντήρηση και αξιοποίηση των ιστορικών χώρων με σκοπό την προβολή τους στο ευρύτερο κοινό. Θα πρέπει να προσπαθήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο για να υπάρχει μεγαλύτερη επαφή των πολιτών με πολιτιστικά αγαθά. Καλό θα ήταν να βελτιώσουν την συνεργασία τους με τους λοιπούς πολιτιστικούς φορείς της πόλης αλλά και να διοργανώνουν διάφορες εκθέσεις (φωτογραφίας, αφίσας, κα.), με σκοπό την προβολή του Δήμου.

Επιπλέον, θα πρέπει ο ρόλος του Κράτους (Υπ. Πολιτισμού) στον πολιτιστικό προγραμματισμό και στην οικονομική διαχείριση να γίνει πιο δραστικός καθώς σύμφωνα με φορείς του Δήμου, μέχρι σήμερα ο ρόλος του είναι μόνο επικουρικός και περιορίζεται στην δυνατότητα αδειοδότησης αρχαιολογικών χώρων π.χ. το αρχαίο θέατρο του Θορικού ή το Ναό του Ποσειδώνα.

Επίσης, προκειμένου να διαδραματιστούν εκδηλώσεις σε αυτούς τους χώρους θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη η συμμετοχή και η δυνατότητα χρηματοδότησης παραστάσεων και προγραμματισμένων δράσεων, ώστε να βοηθηθεί η προβολή της χώρας σε πανελλήνιο και παγκόσμιο επίπεδο.

Πιο ενεργός θα πρέπει να είναι και ο ρόλος των Μ.Μ.Ε., καθώς μέχρι σήμερα προβάλλει μόνο τις μεγάλες εκδηλώσεις (συναυλίες μεγάλου βεληνεκούς, σημαντικές θεατρικές παραστάσεις) που πραγματοποιούνται από το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου.

Το Παλιό Μηχανουργείο που βρίσκεται κοντά στην πλατεία του Λαυρίου και το οποίο παλιά χρησιμοποιούνταν σαν χώρος διάφορων εκδηλώσεων, καλό θα ήταν να χρησιμοποιείται για συναυλίες των τοπικών συνόλων του Δήμου, για εκθέσεις, για παρουσιάσεις βιβλίων, για ημερίδες – συνέδρια, για τα Δημοτικά Συμβούλια και για διάφορες άλλες εκδηλώσεις.

Το «Πολυπολιτισμικό Πάρκο» ένας «πολυχώρος» πολλών στρεμμάτων στην περιοχή «Μπλέντα» ακριβώς απέναντι από τη θάλασσα, θα πρέπει να αξιοποιηθεί καταλλήλως έτσι ώστε να αναπτυχθεί και η γύρω περιοχή.

Η επαναλειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της πόλης, σε χώρο ο οποίος να είναι άνετος, ευρύχωρος, με αναβαθμισμένο και σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, με μία ευρεία γκάμα συγγραμμάτων που να καλύπτει το μεγαλύτερο ποσοστό πληροφοριακών αναγκών του κοινού και τέλος, με ευέλικτο ωράριο λειτουργίας που θα βοηθούσε το κοινό στην καλύτερη πρόσβαση και εξυπηρέτησή του.

Τέλος, ο Δήμος Λαυρεωτικής θα πρέπει να αναπτύξει τον "ψηφιακό πολιτισμό" καθώς αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς πλέον τρόπους προβολής του τόπου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **Kaku, Michio**, if you had a once-in-a-lifetime opportunity to travel in time, where would you go and why? - the future of civilization *Exclusive Interview* By *Kulvinder Singh Chadha*. Astronomy Now
2. **Kardashev, Nikolai**, (1964), Ransmission of Information by Extraterrestrial Civilizations (PDF). *Soviet Astronomy* 8: 217. <http://articles.adsabs.harvard.edu>
3. **Lucinda Holdforth**, (2009), Why Manners Matter: The Case for Civilized Behavior in a Barbarous World. Putnam: Amy Einhorn. ISBN 0399155325, 9780399155321. <http://www.lucindaholdforth.com/books.html>.
4. **Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε., Χαμπούρη – Ιωαννίδου, Α., (2002)**, Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.
5. **Βινιεράτου, Μ. και άλλοι, (2003)**, Πολιτιστική Πολιτική και Διοίκηση. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.
6. **Βογιατζόγλου, Μ., Δρακοπούλου, Μ., Καζολέα, Α., Καμπάνη – Δεζτώρτζη, Δ., Κασδαγλή, Α., Κεσίσογλου, Ε., Κουζηνόπουλος, Α., Σιδέρη, Α., (1986)**, Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός. Δεύτερος τόμος, Εκδόσεις «Γνώση», Αθήνα.
7. **Δερμάτης, Γ., (1994)**, Τοπίο και Μνημεία της Λαυρεωτικής. Έκδοση Δήμου Λαυρεωτικής, Λαύριο.
8. **Δερμάτης, Γ., (2004)**, Λαύριο. από τις πηγές αργύρου στα μεταλλεία πολιτισμού. Δημοτική επιχείρηση ανάπτυξης Λαυρίου, Εκδόσεις Δήμου Λαυρεωτικής, Λαύριο.
9. **Δήμος Λαυρεωτικής.**

10. Ενημερωτικό έντυπο Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Λαυρίου, 2004.
11. Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Λαυρεωτικής, 2008.
12. Κορδελλάς, Α., (1993), Το Λαύριο. Βιβλιοθήκη της Εταιρείας Μελετών Λαυρεωτικής, Εκδόσεις «Τούμπης Α.Ε.», Λαύριο.
13. «Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας», Εκδόσεις Πάπυρος Larousse Britannica, Αθήνα 2008.
14. Μπιτσάνη, Ε., (2004), Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη, Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα 2004.
15. Παπατόλιας, Α., (2009), Δώσαμε νέα πνοή στην νομαρχία. *Εφημερίδα «Θεσσαλική Ηχώ»*, 15 Νοεμβρίου.
16. Πασχαλίδης Γ., (1999), Εισαγωγή στον ελληνικό πολιτισμό, στο Κ. Σμπόνιας (επιμ.), *Η έννοια του πολιτισμού Όψεις του πολιτισμού*, ΕΑΠ, Πάτρα.
17. **Πρότυπο καινοτόμο σχέδιο ανάπτυξης (Π.Κ.Σ.Α.)**, «Καινοτομία – Ψυχαγωγία – Εκμετάλλευση», Ζώνη Λαυρεωτικής – Μαρκόπουλο - Στύρα και Κάρυστος Εύβοιας - Κέα, Ιανουάριος 2007.
18. Ρηνιός, Σ., (2009), Τοπική Αυτοδιοίκηση & Τοπική Ανάπτυξη, *Εφημερίδα «Πρόσδος»*, 16 Οκτωβρίου, Ρόδος.
19. Τζανίκα Ευθυμία, Βανδώρου Αργυρώ, (2004), Πτυχιακή εργασία με θέμα Διαδικασία Τοπικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης το παράδειγμα του Δήμου Λευκάδας, Καλαμάτα, Ιούνιος 2004.
20. Χατζηκόστας, Α., (2010), Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση, *Εφημερίδα "Η ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ"*, 1η Νοεμβρίου 2010

21. **Χριστογιάννης, Γ., (2007), Πολιτισμός και βιώσιμη ανάπτυξη**, Σύνδεσμος Επιτελών Εθνικής Αμύνης, Αθήνα.
22. **Ψαρρού, Μ., (2010), Η Πολιτιστική Πολιτική στην Ελλάδα σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης**, <http://mariapsarrou.blogspot.com>, 17/12/2010
23. <http://www.ltp.ntua.gr>
24. http://europa.eu/pol/cult/index_el.htm
25. <http://www.unesco.org>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΜΕΡΟΣ Α - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ

1. ΦΥΛΟ: Άνδρας Γυναίκα

2. ΗΛΙΚΙΑ: <20 21-24 25-29 30-34
35-40 41-44 45-50 51-54 55+

3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:

Έγγαμος Άγαμος Διαζευγμένος/Χήρος

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

Απόφοιτος Δημοτικού Απόφοιτος Γυμνασίου Απόφοιτος Λυκείου

Κάτοχος Πτυχίου ΑΕΙ/ΤΕΙ Κάτοχος μεταπτυχιακού/διδακτορικού

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:

Εργαζόμενος

Άνεργος

5.1 Αν εργάζεστε, που απασχολείστε:

Στο δημόσιο τομέα

Στον ιδιωτικό τομέα

Ως ελεύθερος επαγγελματίας

ΜΕΡΟΣ Β

7. Πόσο συχνά καταναλώνετε πολιτιστικές υπηρεσίες;

- 1-2 φορές το μήνα 3-4 φορές το μήνα
5-6 φορές το μήνα Περισσότερες από 7 φορές

8 Ποιες μορφές πολιτιστικών δράσεων παρακολουθείτε;

- Θέατρο Κινηματογράφο Αθλητισμό Χορό
Παραδοσιακές εκδηλώσεις Εικαστικές τέχνες
Άλλο (Περιγράψτε) _____

9 Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο των δράσεων;

- Πάρα πολύ
Πολύ
Αρκετά
Λίγο
Καθόλου

ΜΕΡΟΣ Γ

10. Θεωρείτε ότι η πολιτιστική ανάπτυξη παίζει σημαντικό ρόλο για την γενικότερη ανάπτυξη ενός τόπου;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11. Είστε ευχαριστημένοι με την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι ιδιωτικοί φορείς στο Δήμο Λαυρεωτικής;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11.1 Εάν όχι, σε ποιους τομείς θα προτείνατε να εστιάσουν και να βελτιωθούν;

ΘΕΑΤΡΟ	☐	ΚΙΝ/ΓΡΑΦΟ	☐	ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ	☐
ΧΟΡΟΣ	☐	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	☐	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	☐

12. Είστε ευχαριστημένοι με την πολιτιστική δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι φορείς του Δήμου Λαυρεωτικής ;

ΝΑΙ ΟΧΙ

12.1 Εάν όχι, σε ποιους τομείς πολιτισμού θα προτείνατε να εστιάσουν και να βελτιωθούν;

ΘΕΑΤΡΟ	☐	ΚΙΝ/ΓΡΑΦΟ	☐	ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ	☐
ΧΟΡΟΣ	☐	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	☐	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ	☐

13 Πόσο πιστεύετε ότι έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον Πολιτισμό στο Λαύριο;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

ΠΟΛΥ

ΑΡΚΕΤΑ

ΛΙΓΟ

ΚΑΘΟΛΟΥ

14. Ποιους παράγοντες κατά τη γνώμη σας πρέπει να προσέξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για βελτίωση της πολιτιστικής δράσης;

Οικονομική ενίσχυση των φορέων

Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού

Αύξηση εκδηλώσεων

Ποιοτική βελτίωση εκδηλώσεων

Άλλο (Περιγράψτε) _____

14. Πιστεύετε ότι ο ρόλος της τοπικής κοινωνίας στο "πολιτιστικό γίνεσθαι" του τόπου πρέπει να είναι ενεργός;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

14.1 Εάν ναι, με ποιον τρόπο;

Ενεργή συμμετοχή στις εκδηλώσεις

Συμμετοχή στην οργάνωση εκδηλώσεων

Με χρηματοδότηση

Άλλο (Προσδιορίστε) _____

14. Θεωρείτε ότι ενισχύεται η ιδιωτική πρωτοβουλία από τις τοπικές αρχές, για την ανάπτυξη πολιτιστικής δράσης;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Συνέντευξη σε αρμόδιο υπάλληλο του Δήμου Λαυρεωτικής

1) Μιλήστε μου γενικά για την πολιτιστική δραστηριότητα του Δήμου Λαυρεωτικής.

Κατά πόσο πιστεύετε ότι συμβάλλει η τοπική κοινωνία στις πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Λαυρεωτικής, ανταποκρίνεται θετικά, συμμετέχει ενεργά, ενδιαφέρεται να ασχοληθεί ενεργά και ποιές ηλικίες συμμετέχουν περισσότερο;

2) Ποιά είναι τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι τοπικοί και κοινωνικοί φορείς;

3) Ποιός είναι ο ρόλος του Κράτους (Υπ. Πολιτισμού) στον πολιτιστικό προγραμματισμό και στην οικονομική διαχείριση. Παρεμβαίνει δραστικά ή απλώς χρηματοδοτεί;

4) Τί ρόλο παίζουν τα ΜΜΕ στην προώθηση και προβολή αυτού του θεσμού σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο;

5) Ποιές είναι γενικά οι Πολιτιστικές Δραστηριότητες του Πολιτιστικού Κέντρου Λαυρεωτικής; Επίσης, το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (δηλαδή το ανακαινισμένο κτίριο της Γαλλικής Εταιρείας) το οποίο είναι υπό την αιγίδα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου χρησιμοποιείται και σαν χώρος εκδηλώσεων εκτός από έρευνες που κάνει το Πανεπιστήμιο και που στεγάζονται διάφορες άλλες επιχειρήσεις;

6) Επίσης, υπάρχει και ένας χώρος στο Κέντρο της Πόλης, το Παλιό Μηχανουργείο το οποίο χρησιμοποιούνταν σαν χώρος διάφορων εκδηλώσεων, τώρα ποιά χρησιμοποιείται κι αν ΝΑΙ σε τι ακριβώς;

7) Ακούγεται ότι στο άμεσο μέλλον θα δημιουργηθεί ένα "Πολυπολιτισμικό Πάρκο" κοινώς ένας "πολυχώρος" πολλών στρεμμάτων στην περιοχή "μπλέντα" ακριβώς απέναντι από τη θάλασσα, γνωρίζεται αν θα γίνει τελικά και τι θα χώρους θα περιέχει κι αν ναι θα υπάρχει ανάπτυξη στον τόπο μας;

8) Ποιά είναι η εκτίμηση σας σχετικά με την προσέλκυση του και την προσέλευση του κοινού;

9) Όλες αυτές οι εκδηλώσεις αφορούν τον πραγματικό πολιτισμό και προϋποθέτουν την συμμετοχή ενός πραγματικού κοινού. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας έχει αναπτυχθεί σήμερα και ο "ψηφιακός πολιτισμός". Υπήρξαν ενέργειες αυτή την κατεύθυνση, αν ΝΑΙ, ποιά μέσα χρησιμοποιήθηκαν; Ήταν θετική η ανταπόκριση του κοινού;

10) Βρισκόμαστε στις Αρχές του 2011, πιστεύετε πως το Λαύριο αποκόμισε κέρδη τόσο σε επίπεδο πολιτιστικής όσο και τουριστικής ανάπτυξης;

11) Ποιές πιστεύετε ότι είναι από εδώ και στο εξής οι προοπτικές ανάπτυξης της πόλης;

12) Θέλετε να προσθέσετε κάτι ακόμα;

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ-ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

- **Παραπομπή 1, σελ 3:** «Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας», Εκδόσεις Πάπυρος Larousse Britannica, Αθήνα 2008, σελ. 337.
- **Παραπομπή 2, σελ 4:** Μπιτσάνη Ε., (2004), «Πολιτισμική Διαχείριση & Περιφερειακή Ανάπτυξη», Εκδ. Διόνικος, Αθήνα, σελ. 29-30.
- **Παραπομπή 3, σελ 4:** Μπιτσάνη Ε., (2004), «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη», Εκδ. Διόνικος, Αθήνα, σελ. 34.
- **Παραπομπή 4, σελ 5:** Παπατόλιας, Α., (2009), «Δώσαμε νέα πνοή στην νομαρχία», *Εφημερίδα «Θεσσαλική Ηχώ»*, 15 Νοεμβρίου. <http://ra64.wordpress.com/category/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CE%BD%CF%84%CE%B5%CF%85%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%83/>
- **Παραπομπή 5, σελ 5:** Ρηνιός, Σ., (2009), «Τοπική Αυτοδιοίκηση & Τοπική Ανάπτυξη», Εφημερίδα «Πρόοδος», 16 Οκτωβρίου, Ρόδος, Αρ. Φύλλου 18247 σελ. 24-25.
- **Παραπομπή 6, σελ 6:** Τζανίκα Ευθυμία, Βανδώρου Αργυρώ, (2004), Πτυχιακή εργασία με θέμα «Διαδικασία Τοπικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης το παράδειγμα του Δήμου Λευκάδας», Καλαμάτα, Ιούνιος 2004. σελ. 15-16.
- **Παραπομπή 7, σελ 6:** Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε., Χαμπούρη – Ιωαννίδου, Α., (2002), «Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, σελ. 17.

- Παραπομπή 8, σελ 8: Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε., Χαμπούρη – Ιωαννίδου, Α., (2002), «Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, σελ. 18.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

- Παραπομπή 16, σελ 18: Βινιεράτου, Μ. και άλλοι, (2003), «Πολιτιστική Πολιτική και Διοίκηση», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, σελ.79-80.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

- Παραπομπή 17, σελ 23: Χατζηκώστας, Α., (2010), «Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Εφημερίδα ‘‘Η ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ’’, 1^η Νοεμβρίου 2010, www.pliroforiodotis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=14287.